

روزگار معدن

استقبال ایمیدرو از حضور بخش خصوصی در توسعه فولاد

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: از افزایش حضور شرکت‌های خصوصی در توسعه زنجیره‌های فولاد و دیگر محصولات معدنی با هدف افزایش سهم این حوزه از اقتصاد در تولید ناخالص داخلی استقبال می‌کنیم. محمد رضا موثقی نیا، صبح امروز با حضور در شرکت‌های فولاد کار الوند و لو کوموتیو مینا تصریح کرد: برخی طرح‌های بزرگ و ملی معدن و صنایع معدنی و حوزه‌های زیربنایی از سوی مقامات نظام رصد و پیگیری می‌شود.

کار در فولاد مبارکه با برنامه‌ریزی دقیق در حال پیشرفت است

با حضور رئیس‌جمهور و جمعی از اعضای هیات دولت، مسئولان استان اصفهان و مدیرعامل فولاد مبارکه، واحداول گازی نیروگاه سسکیل ترکیبی فولاد مبارکه اصفهان که به نام «شهید حاج احمد کاظمی» مزین شده است به‌عنوان نخستین واحد نیروگاهی کلاس F صنایع در محل مصرف، راه‌اندازی شد تا گام بلندی برای تأمین پایدار برق مورد نیاز این صنعت و جبران ناترازی برق شبکه سراسری برداشته شده باشد.

«روزگار معدن» عواقب انتقال آب دریا را بررسی کرد:

تازیانه بر دریا

عکس: مهدی کاوه‌ای

یادداشت‌ها

- ۲ هشدار نسبت به قطع گاز صنایع در فصل سرد سال
- ۳ اما و اگرهای انتقال آب از دریا
- ۴ گوه‌ر سنگ زیر چکش آسیب‌ها
- ۵ معدن در عمل انجام شده
- ۶ امانت را به اهلس بسپارید!
- ۷ کمبود انرژی تولید را زینگیر می‌کند
- ۸ چشم‌انداز بازار سرمایه در نیمه دوم سال

نبره‌های روز

- ۵ دشمن الماس روسیه

سیستم‌های حفاظتی و ایمنی در صنعت فولاد

روزگار معدن

سیستم‌های آتش‌نشانی

این سیستم‌ها شامل دستگاه‌های اطفاء حریق، آتش‌نشانی الزماتیک، هیدرانت‌ها، سیستم‌های اعلام حریق و سیستم‌های اطفاء حریق با گاز می‌شوند. آتش‌نشانی مناسب و سیستم‌های اعلام حریق می‌توانند در صورت وقوع حریق، خسارات جانی و مادی را کاهش داده و صفت فولاد را از خطرات حریق پیشگیری کنند.

سیستم‌های تشخیص گاز

سیستم‌های تشخیص گاز برای شناسایی انواع گازهای خطرناک مانند گازهای سمی، قابل اشتعال و انفجاری مورد استفاده قرار می‌گیرند. با تشخیص زامنی و دقیق این گازها، اقدامات ایمنی مانند تخلیه فوری، قطع برق و اطلاع‌رسانی به کارکنان انجام می‌شود.

سیستم‌های ایمنی الکترونیکی

این سیستم‌ها شامل دوربین‌های نظارتی، سیستم‌های ایمنی، سیستم‌های کنترل دسترسی، سیستم‌های ضبط تصاویر و سایر وسایل ایمنی می‌شوند. این سیستم‌ها می‌توانند در جلوگیری از نفوذ افراد غیرمجاز، سرقت، وقوع حوادث و مشکلات ایمنی دیگر کمک کنند.

سیستم‌های حفاظتی برق

این سیستم‌ها شامل رله‌های حفاظتی، فاصه‌ها، سیستم‌های محافظتی برق و سیستم‌های اتصال به زمین است. آنها برای جلوگیری از خطرات ناشی از اتصال کوتاه، افزایش جریان و ولتاژ بالا، وقوع حوادث الکتریکی و سایر مشکلات برقی استفاده می‌شوند.

سیستم‌های ایمنی ماشین‌آلات

این سیستم‌ها شامل محدودکننده‌های ایمنی، سنسورهای حرکت، سیستم‌های فلاش‌نظاری، دکلهای ایمنی، پوشش‌های محافظ و سایر تجهیزات مرتبط است. این سیستم‌ها برای جلوگیری از تصادفات، آسیب به افراد و تجهیزات، و نگهداری محیط کار ایمن استفاده می‌شوند.

سیستم‌های آموزش و آگاهی

ایمنی و آموزش مرتبط با ایمنی از اهمیت بالایی برخوردارند. برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌بخشی در مورد راهکارهای ایمنی، استفاده صحیح از تجهیزات و تمرین‌های ایمنی برای کارکنان صنعت فولاد ارائه می‌شوند.

اینفو: مهدی کاوه‌ای

هشدار نسبت به قطع گاز صنایع در فصل سرد سال

محمود تاحقی‌عرب رئیس اتاق تهران

نگرانی با ذات کارآفرینی در ایران گره خورده‌است. نگرانی از شرایط کسب‌وکار، ارز، مالیات، بیمه و هزاران موضوع دیگر. گاهی این نگرانی‌ها با تدبیرهای فوری به‌سرعت برطرف می‌شود و گاهی هم نگرانی به بحران و پس از آن به خسارت منتهی می‌شود.

متأسفانه درحالی که تابستان به پایان رسیده اما نگرانی به دل و ذهن کارآفرینان رسوخ کرده که در فصل سرد سال و با وجود ناترازی در تامین گاز، چه میزان قطع گاز و همچنین قطع برق در صنایع صورت می‌گیرد؟ آن‌هم پس از تابستانی که ناترازی در تامین برق، منجر به قطع برق صنایع و ایجاد خسارت‌های بسیار به تولید در سال رشد تولید و مهار تورم شد. حتما این ضرب‌المثل را شنیده‌اید که می‌گویند فلائی «مرغ عزا و عروسی» شده‌است. متأسفانه فعلا در کشور دیواری کوتاه‌تر از تولید وجود ندارد و عاقبت تولیدکنندگان در عزا و عروسی به سرنوشت همان مرغ ضرب‌المثل دچار می‌شود، آن‌هم در شرایطی که رهبری در بیانات اخیرشان در دیدار با اعضای هیات‌دولت به فرازهای مهم و تعیین‌کننده‌ای اشاره کرده‌اند که از جمله آنها حمایت از تولید، پشتیبانی از صنایع و رفتار یکپارچه در خدمت بهبود مستمر محیط کسب‌وکار است. اما قطع گاز که همه به انتظار آن نشست‌ه‌اند، معنایی به غیر از تعطیلی خطوط تولید ندارد و به واقع سوال این است که چرا دولت برای چنین موقعیت‌هایی تدبیر نمی‌کند؟ این مطالبه باقی است که از دولت تقاضا شود؛ از هم‌اکنون برنامه‌ریزی‌های کارآمد را به انجام برساند که قطع گاز صنایع و نیروگاه‌ها منجر به استفاده از سوخت‌های جایگزین مانند مازوت نشود، به‌خصوص در زمانی‌که آلودگی هوا خود یک مساله جدی برای سلامت مردم است.

البته عجیب و درندک است که کشوری که دومین ذخایر گاز طبیعی جهان را داراست، قادر به تامین و ذخیره‌سازی این بردن‌های خود در بخش‌های مختلف مصرفی نیست و برای جریان کسری، قطع گاز صنایع را بدون درنظر گرفتن زیان‌های جبران‌ناپذیر به تولید و اشتغال در دستور کار قرار می‌دهد، آن‌هم در شرایطی که مثلا قطر با مدیریت و بهره‌برداری اصولی از میادین مشترک گاز با ایران برنامه‌های توسعه خود را با سرعت به پیش می‌برد.

اما چرا کشوری که یکی از بزرگ‌ترین ذخایر گاز جهان را دارد، خود در تامین منابع با مشکل روبه‌رو شده‌است؟ پاسخ به این پرسش را باید در عدم‌سرمایه‌گذاری و نبود زیرساخت‌های مناسب جست‌وجو کرد. افت بسیار شدید سرمایه‌گذاری‌های جدید در سال‌های گذشته صورت‌گرفت، حالا هم چنین عواقبی دور از ذهن نیست. متأسفانه بیش از سه سال‌است که شاخصی اشتغال از سرمایه‌گذاری در کشور پیش‌گرفته و ناترازی تامین برق و گاز هم از جمله اثرات این وضعیت نامطلوب است. البته نباید این موضوع را هم از یاد برد که در کشور مصرف غیربهره‌ی گاز و برق و انواع دیگر انرژی‌ها صورت می‌گیرد. طبق آمارهای جهانی ایران چهارمین کشور جهان از نظر سرانه مصرف گاز محسوب می‌شود. ریشه همین موضوع را هم باید در تخصیص پارانهای بی‌منطق انرژی از جمله گاز و مدیریت نادرست منابع و البته عدم‌فرهنگ‌سازی در حوزه مصرف جست‌وجو کرد. با رشد فزاینده مصرف و محدودیت در تولید، کشور هم‌اکنون با بیش از ۲۰۰ میلیون مترمکعب ناترازی در حوزه گاز در فصل سرما روبه‌رو است. همچنین در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد انرژی کشور به وسیله گاز تامین می‌شود و در این بین بخش نیروگاهی با ۳۳ درصد، صنعت ۲۰ درصد و خانگی و تجاری با ۲۹ درصد بیشترین سهم را در مصرف از دارا هستند، بنابراین هرگونه اختلال و ناترازی جدی در تامین گاز در کشور می‌تواند به‌معنای بحران جدی تامین انرژی محسوب شود و تبعات اجتماعی- اقتصادی جدی داشته‌باشد.

اختلاف مصرف گاز طبیعی در فصول گرم و سرد سال به‌صورت متوسط به بیش از ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد و در صورت ادامه روند کنونی، کشور با چالش جدی‌تری در تامین گاز به‌ویژه در فصول سرد سال مواجه خواهد شد. علاوه بر این در حال حاضر به‌صورت متوسط، ظرفیت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در دنیا ۱۱۱ درصد از کل مصرف گاز است. این نسبت در کشورهای اروپایی به‌صورت متوسط ۲۲۳ درصد و در ایران تنها ۱۴ درصد است. هم‌اکنون ظرفیت ذخیره‌سازی کشور حدود ۴/۳ میلیارد مترمکعب است و پتانسیل استفاده مخازن هیدروکربنی برای ذخیره‌سازی گاز طبیعی تا ظرفیت بیش از ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز وجود دارد. با این توضیحات ضروری است دولت برای حل بخشی از مشکل ناترازی، نسبت به‌دستیابی به سهم حداقل ۱۰ درصد مصرف گاز از محل ذخیره‌سازی در طول برنامه هفتم توسعه، اقدام کند. مرکز پژوهش‌های مجلس هم در گزارشی با ابراز نگرانی نسبت به شرایط ناترازی گاز، بروز بحران‌های جاری و پیش‌بینی کرده‌است. براساس سنجش تراز تولید و مصرف گاز طبیعی، مصرف گاز طبیعی در کشور به‌صورت متوسط سالانه تا سال ۱۴۱۰ به میزان ۶/۶ درصد و بین سال‌های ۱۴۱۰ تا ۱۴۲۰ نیز به‌صورت متوسط سالانه به میزان ۲/۳ درصد افزایش می‌یابد. براساس سنجش تراز کسره‌ده و فرقی‌ده مرتبط به میزان مصرف در بخش‌های مختلف و بر اساس این سنجش در سال ۱۴۲۰ میزان کل عرضه گاز طبیعی می‌تواند به ۸۹۸/۷ میلیون مترمکعب در روز برسد، این در حالی است که بود که نشان از ناترازی ۱۲/۵ میلیون مترمکعبی در روز دارد. اما برای حل چالش ناترازی گاز باید چه برنامه‌ای را در پیش گرفت تا این مهم به بحران بدل نشود؟ بهبود زیرساخت‌ها و توسعه ظرفیت و توان ذخیره‌سازی گاز کشور تا حداقل ۱۰ درصد ذخیره‌سازی کل مصرف، گسترش و تنوع‌بخشی به تولید گاز طبیعی و استفاده از پتانسیل انرژی‌های نوین و تجدیدپذیر همچون خورشیدی، بادی و...، تخصیص بهینه و اصلاح مدیریت زنجیره هاباربر با ۱۰/۸ میلیارد مترمکعب خواهد جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی برای توسعه میادین به‌خصوص میادین مشترک با شرکت‌های بین‌المللی و تراز اول جهان در حوزه نفت و گاز برای توسعه میادین به‌خصوص میادین مشترک و اصلاح و منطبق کردن قیمت انرژی و البته فرهنگ‌سازی برای مصرف بهینه انرژی از جمله مهم‌ترین اقداماتی است که برای عبور از ناترازی گاز باید به‌صورت جدی دنبال شود. اگر برای حل چالش ناترازی گاز از همین حالا برنامه‌ریزی نشود در سال‌های آینده کشور که در آینده ذخایر عظیم گاز است، برای تامین گاز به‌خصوص در فصول سرد سال چارهای به‌جز واردات نخواهد داشت.

اخبار

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران مطرح کرد:

سه‌م سه‌ده‌در صدی معدن در اقتصاد کشور

به گزارش روزگار معدن، «محمدرضا بهرامن» روز پنجشنبه در حاشیه دوره آموزشی مجموعه قوانین و آیین‌نامه‌های حقوق معدن ویژه دستگاه قضایی استان همدان در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: با تشکیل این شعبه اختصاصی توسط قوه قضاییه، بسیاری از دغدغه‌های موجود در پرونده‌های حقوقی حوزه معدن در کمترین زمان ممکن حل می‌شود. وی اضافه کرد: گره خوردگی بسیاری از پرونده‌های قضایی حقوقی معدن به جهت آگاهی کم از قانون معدن است و اگر تحلیل‌ها برپایه این قانون انجام بدهیم، نباید پرونده‌ای را به معنای واقعی داشته باشیم که افراد باهم مشکل داشته باشند. بهرامن بیان کرد: هراندازه که بتوانیم در این حوزه آگاه‌سازی و آموزش‌ها از قانون معدن را به نزد قضات افزایش بدهیم، در جذب سرمایه‌گذاری تأثیرگذاری بهتری

معادن داشته باشیم. وی با اشاره به ایجاد شعبه‌های اختصاصی در حوزه معدن در استان‌های کشور گفت: قبل از ایجاد شعبه تخصصی نسبت به دوره‌های آموزشی اقدام می‌کنیم و امیدواریم همدان نخستین استان در راه‌اندازی این شعبه باشد. بهرامن با بیان اینکه سهم معدن در اقتصاد کشور بسیار پایین است، یادآور شد: با این وجود، اثرگذاری معدن در اقتصاد کشور بسیار بالا است چرا که تامین‌کننده مواد اولیه در تمام جریان تولید کشور هستیم بنابراین ظرفیت موجود در حوزه معدن را باید توسعه دهیم چرا که نقش فراگیر در تامین مواد اولیه در تولید کشور دارد. نایب رئیس اول اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با تأکید بر لزوم توجه ویژه به معدن به عنوان ثروت بزرگ در کشور گفت: اکنون سهم معدن در اقتصاد کشور سه درصد است که در برنامه هفتم توسعه، رشد ۱۳ درصدی برای بخش معدن دیده

شده و در این راستا نیاز است زیرساخت‌های توسعه‌ای تامین شود. وی خواستار توجه جدی بیشتر دولت به حوزه معدن شد و افزود: منابع طبیعی، محیط زیست و سایر دستگاه‌های اجرایی که به هر طریقی با حوزه معدن گره خورده‌اند، نباید با رفتارهای سلیقه‌ی مانع‌سازی کنند. وی بیان کرد: معادن منابع ملی کشور و ثروت خدادادی هستند و باید با برنامه از این منابع بهره برداری کنیم و سیانت واقعی از این ثروت الهی داشته باشیم. وی در خصوص کشف معدن بزرگ لیتیم در همدان گفت: مطالعات این معدن هنوز کامل نشده و از نگاه فنی تولید باید مطالعات این معدن کامل شود تا بتوانیم ارزیابی بهتری داشته باشیم. دوره آموزشی مجموعه قوانین و آیین‌نامه‌های حقوق معدن ویژه دستگاه قضایی استان همدان امروز با حضور قضات پرونده‌های حوزه معدن برگزار شد.

وزارت تخصصی معادن و فلزات تشکیل شود

سال ۹۹ رشد اقتصادی استان کرمان را ۳٫۸ درصد اعلام کرده که ۵۶ درصد آن در حوزه صنعت، معدن و تجارت اتفاق افتاده است اما باید تلاش کنیم صنعت، معدن و تجارت سر سفره مردم برود. مهدی حسینی نژاد افزود: ۳۰ درصد فعالیت فولادی کشور در قالب صنایع بزرگ در استان کرمان شکل گرفته است که در قالب صنایع وابسته و قطعه‌سازی باید این حوزه را پیش ببریم. حسینی نژاد خاطر‌نشان کرد: در قانون برنامه هفتم توسعه پیشنهاداتی دادیم تا از ظرفیت قوانین برای توسعه استان استفاده و شرایط مناسب را برای سرمایه‌گذاری ایجاد کنیم.

گروه خبر

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان تصریح کرد: بیش از ۱۳ جلسه کارگروه رف موانع تولید و بالای ۲۰۰ مصوبه در این حوزه داشتیم و امیدوارم این ظرفیت را گسترش دهیم تا بخشی از ظرفیت‌ها را عملیاتی کنیم.

نیاز شهرک‌های صنعتی کرمان به ۳۰ میلیون مترمکعب آب و دغدغه برق

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان کرمان نیز در این آیین گفت: ۴۵ شهرک و ناحیه صنعتی در استان کرمان فعالیت دارند که ۲ هزار و ۲۰۰ واحد در آنها فعالیت بیشتر دارد و ۱۰ درصد واحدهای ما غیر فعال هستند. وی ادامه داد: برنامه ریزی توسعه اراضی شهرک‌های صنعتی ازجمله شهرک‌های تقاضامحور در سیرجان و جیرفت را داریم و اتفاقات خوبی ازجمله ایجاد پنج پست برق فوق توزیع در این شهرک‌ها اتفاق افتاده است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان کرمان عنوان کرد: مجوز تأسیس پست فوق توزیع سیرجان ۲ و جیرفت ۲ در سفر رئیس‌جمهور اخذ و تأمین اعتبار شده اما نیاز به تسریع در تأمین اعتبار این طرح‌ها داریم.

وی یادآور شد: دغدغه اصلی واحدهای صنعتی برق است و قطعی این حوزه زیاده‌انداز است ها می‌تواند به تولید استان کمک کند. میجانی گفت: استان‌های همکار برای ایجاد مناطق اقتصادی در استان کرمان و چهار منطقه اقتصادی استان کرمان خواستار ایجاد منطقه اقتصادی هستند.

وی با بیان اینکه با همکاری رییس کمیسیون اقتصادی مجلس مجوز ایجاد فوق توزیع کرمان ۲ و ۴ وزارت نیرو دریافت شد تصریح کرد: در تأمین آب پایدار کمک کنید زیرا تقاضای ۳۰ میلیون مترمکعب آب در سال برای شهرک‌های صنعتی داریم.

و شرکت دیگر آن را می‌برد. فنی و حرفه‌ای باید به حوزه تولید نیروی متخصص بیشتر وارد شود. وی خاطر‌نشان کرد: استان کرمان فقط در پنج رشته بورسیه تحصیلی دارد در حالی که این آمار در دیگر استان‌ها به ۱۰۰ رشته می‌رسد که با ما قابل قیاس نیست. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان گفت: ارتباط صنایع بزرگ و کوچک از راهبردهای استان کرمان است و باید برای بحث بازار واحدهای کوچک و تحقیق محور واحدهای تولیدی کفتری کنیم و اگر روی بازار و آر اندی کار تکمیل در آینده دچار مشکلی می‌شویم.

بانک‌های خصوصی پای کار نیستند
حسن زاده همچنین با اشاره به ضرورت مشارکت بانک‌ها با شرکت‌ها در تولید قطعات گفت: متأسفانه برخی بانک‌ها از ۴۵ تا ۲۰ درصد منابع استان را تسهیلات پرداخت می‌کنند، برخی بانک‌ها نیز تا ۳۰۰ درصد منابع، مصارف دارند اما بانک‌های خصوصی پای کار نیستند مه کار پای کار نباشند برای آنها برنامه داریم. وی تأکید کرد: بانک‌های دولتی در شرایط انقباضی ۹۰ درصد منابع خود را از استان کرمان وام پرداخت کردند، در حالی که دستور العمل دولت در این حوزه ۷۵ درصد تعیین شده است.

حسن زاده ادامه داد: میانگین پرداخت تسهیلات بانک‌های خصوصی و موسسات اعتباری در استان کرمان ۴۲ درصد است، این بانک‌ها پای کار اقدامات مناسبی نداشتند در حالی که منابع خود را از استان ثروتمند کرمان می‌گیرند. باید این منابع به تولید و اشتغال پایدار برسد.

صنعت و معدن باید سر سفره مردم برود مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان نیز گفت: گزارش سال ۱۴۰۱ مرکز آمار ایران از

راهبرد کرمان در اکتشاف، صنایع پایین دستی و مهارت

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان با بیان اینکه تسهیلات تبسره ۱۸ به طرح‌های پشتران و دارای دانش واگذار شود و تولیدکنندگان با دانش روز کار کنند، تصریح کرد: راهبرد استان در حوزه معدن توسعه‌ا کشف، مهارت و صنایع پایین دستی است.

وی با بیان اینکه ۵۰ سال در استان از مس برخورداریم و رتبه برتر را در فولاد کشور داریم عنوان کرد: ۲۵ سال پیش از جاده معدن جلال آباد به زرد، سنگ خام می‌برند و اکنون تولیدات این حوزه به شمش رسیده اما باید به صنایع پایین دستی فولاد برسیم.

حسن زاده افزود: صنایع پایین دستی مشکل اشتغال ما را حل می‌کند، استان کرمان با وجود ظرفیت‌ها و مشکلات اکنون بکپهزار و ۷۲ واحد صنعتی فعال، ۴۱۸ واحد نیمه‌فعال و ۱۰۸ واحد غیرفعال داریم. ۳۴ هزار نفر در صنعتی‌های صنعتی استان کرمان اشتغال به کار دارند. وی ابراز داشت: منطقی است که از شهرک‌های صنعتی یعنی صنایع پایین دستی حمایت کنیم، فاصله طبقاتی بخاطر شهرک‌های صنعتی نیست.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان گفت: در شهر کرمان ۳۵ هکتار زمین و ساختار مهارتی و فنی و حرفه‌ای وجود دارد و در خیابانی ۳۱ شهرپور مهارد بزپایش رئیس راه‌ون شهرسازی گفتند که استان ثروتمند کرمان می‌گیرند. باید این منابع به تولید و اشتغال پایدار برسد.

سرقت نیروی انسانی در کرمان آغاز شده است

حسن زاده ابراز داشت: سرقت نیروی انسانی در کرمان آغاز شده و شرکتی نیروی متخصص تولید بهره‌مند شده باشد، آسیب‌های بزرگی را از سیاست‌گذاری‌ها و مقررات‌گذاری‌های بالادستی تحمل کرده است. سال‌ها قیمت‌گذاری دستوری در بازار محصولات فولادی و همچنین اعمال گاز و بی‌گانه محدودیت‌ها و عوارض صادراتی موجب شده است که این صنعت از بسیاری از فرصت‌هایی که می‌توانست نقطه عطف مملکت و جهش صنعت فولاد قلمداد شود، محروم بماند. چالش بره‌امست دیگر، مقوله انرژی است. زنجیره فولاد ایران در چند سال گذشته، عملاً پنج تا ۶ ماه از سال فعالیت خود را به دنبال قطعی‌های برق و گاز از دست داده است، در حالی که کل سهم زنجیره فولاد از مصرف گاز و برق کشور کمتر از ۱۰ درصد است اما در زمان محدودیت‌های تامین گاز، نخستین بار محدودیت و کاهش مصرف بر دوش این زنجیره قرار داده می‌شود. البته باید در نظر داشت چالش‌های حوزه انرژی زنجیره فولاد تنها محدود به این قطعه‌ها نیست. افزایش چندین برابری قیمت برق و کاهش برای زنجیره فولاد کشور به عنوان صنعتی که با تکیه بر مزیت گاز برای تولید آهن اسفنجی و مزیت سرق برای واحدهای فولادسازی شکل گرفته است، به معنای کاهش شدید حاشیه سود و صرفه اقتصادی صنعت فولاد بوده. به نظر می‌رسد علی‌رغم اهمیت استراتژیکی صنعت فولاد در اقتصاد کشور، توجه کافی به تسهیل توسعه و فعالیت این صنعت در کشور صورت نمی‌گیرد بلکه شاهد تصمیم‌گیری‌هایی بعضاً مغایر با منافع فولادسازان هستیم. در حالی که سایر فعالان صنعت فولاد مانند هند و ترکیه، رویکردهای جدی مانند تشکیل وزارتخانه فولاد و ارائه تسهیلات و حمایت‌های مالی برای تقویت این صنعت دنبال می‌کنند و بازار فولاد جهان نیز شاهد ظهور فعالان جدیدی مانند کشورهای حاشیه خلیج فارس است. صنعت فولاد ایران در مسیر نامواری قرار دارد که هرروز با مشکلات و چالش‌های بیشتری آن هم در شرایط تحریمی دست و پنجه نرم می‌کند.

استان کرمان داریم که برخی دستگاه‌های اجرایی با تشکیل پرونده علیه آنها ۲ هزار میلیارد تومان هر واحد را جریمه کردند.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان با تشریح اقدامات برای رونق تولید در استان گفت: خوشبختانه دستگاه‌های اجرایی پای کار آمدند و رتبه کسب و کار استان از ۳۱ به ۱۶ رسیده اما ما با این ظرفیت باید زیر ۱۰ برسیم و با این ظرفیت نباید بیکاری در استان باشد. وی اضافه کرد: استان کرمان با ۱۱ درصد مساحت کشور، ۵۵ درصد حقوق دولتی معدن را پرداخت می‌کند اما متأسفانه مدیران معدنی کشور در این همایش حاضر نشدند.

حسن زاده ادامه داد: تسهیل امور در محیط زیست استان کرمان آغاز شده و امیدوارم به دیگر دستگاه‌ها تسری یابدوی افزود: بازدیدهای سرزده زیادی از واحدهای صنعتی و معدنی داشتیم، مدیران نیز باید از میزها فاصله بگیرند و مشکلات تولید را میدانی رصد کنند.

معاون استاندار کرمان یادآور شد: بسیج نیز مشکلات واحدهای تولیدی را از در کارخانه اعلام می‌کند، کمیته قضایی رفع موانع تولید و استان و دولت توافق‌های کار است و واقعا می‌خواهد کار کند لذا مدیرانی که نمی‌خواهند کار کنند بروند خانه اما نگذاریم کار تولید بخوابد.

مدبری که کار کنند، برکنار می‌شود
حسن زاده با بیان اینکه بحث تولید و اشتغال برای ما مهم است و باید حل شود و ما به رنگ واحدها کار نداریم، گفت: دستگاه‌ها در ارتباط با تولیدکننده مسایل را حل کنند و در این زمینه به تولیدکننده‌ها امتیاز می‌دهیم‌وی ادامه داد: در برکناری مدیری که نمی‌خواهد کار کند فعالیم.

تداوم عرضه بدون محدودیت سیمان در بورس کالا

به گفته مسئولان، خرید سیمان از بورس کالا به محدودیت دسترسی مصرف‌کنندگان واقعی پایان داد و خروج آن از کمبود سیمان با قیمت منطقی، افزایش ناگهانی قیمت آن در زمان شروع پروژه بود و با عرضه سیمان در بورس این مشکل به نحو مناسبی رفع شد. این مقام مسئول گفت: خرید سیمان از بورس کالا به محدودیت دسترسی مصرف‌کنندگان واقعی (سیمان) پایان داد و به عنوان راهکاری صحیح برای حذف واسطه‌گری و رانت در بازار خرید و فروش این محصول شد. او در ادامه اظهار کرد: بورس کالا یک ساختار نظام‌مند دارد که به سبب ایجاد بستری مناسب برای تعیین نرخ کالا بر اساس عرضه و تقاضا و ایجاد یک فضای رقابتی، مانع از ایجاد رانت در بازار محصولات تولیدی همچون فولاد، سیمان و سایر محصولات عرضه شده در آن می‌شود. همان‌طور که مطلعید و ریاست سازمان هم در اظهارات اخیر به آن اشاره داشتند، شایعه خروج برخی از محصولات از بورس کالا در چند سال گذشته بعضاً مطرح شده که بنا توجه به نقش با اهمیت بورس کالا در حذف واسطه‌گری، ایجاد شفافیت در قیمت، حجم و خریدار و فروشنده و تأمین کالای استاندارد بر اساس نظام عرضه و تقاضا، این موضوع خوشبختانه ابتدا به نتیجه نرسیده است.

خروج فولاد و سیمان از بورس کالا سبب التهاب بازار می‌شود

در نهایت نیز در حالی که گمانه‌زنی‌ها در خصوص عدم تداوم عرضه سیمان در بورس کالا در حال افزایش بود نشب گذشته رئیس سازمان بورس با حضور در رسانه ملی از ادامه عرضه سیمان در بورس کالا خبر داد و گفت: معاملات کالاها در بورس کالا بر اساس یکسری مقررات صورت می‌گیرد که البته در دوره‌های مختلف متفاوتی به بعضی از فرآیندها وجود داشته است. بازار سهام یک بازار زنده است چون بر اساس عرضه و تقاضا قیمت‌گذاری صورت می‌گیرد.

فاصله‌ای میان شعار تا واقعیت

صنعت فولاد، محور و اساس توسعه اقتصادی و صنعتی جهان برشمرده می‌شود و برای هر کشوری که بخواهد در مسیر رشد اقتصادی حرکت کند، توسعه این صنعت لازم و ضروری است.

نگاهی به آمار رده‌بندی برترین تولیدکنندگان فولاد جهان نیز نشان می‌دهد که اغلب اقتصادهای بزرگ جهان، بیشترین تولید فولاد را نیز به خود اختصاص می‌دهند. در واقع کشورهای صنعتی جهان حتی علود از تولید فولاد، سرمایه‌گذاری فولاد، به دلیل اهمیت استراتژیکی این صنعت، سرمایه‌گذاری در توسعه آن را در دستور کار خود قرار داده‌اند و از هیچ حمایتی چه در حوزه تامین آسان و ارزان نهاده‌های تولید شامل انرژی و مواد اولیه و چه در زمینه تسهیل تامین مالی و مقررات‌گذاری برای توسعه و فعالیت آن دریغ نمی‌کنند. در واقع صنعت فولاد، از جمله معدود صنایعی است که دولت‌ها حتی در زمان‌های تلاطمات، تمرکز خود را بر حمایت از آن به طرق گوناگون قرار می‌دهند تا این ترتیب این صنعت استراتژیکی خود را از آسیب‌ها و بحران‌ها حفظ کنند؛ چراکه صنعت فولاد بنیان اقتصاد جهان برشمرده می‌شود. صنعت فولاد در ایران با تکیه بر مزیت‌هایی مانند منابع انرژی، ذخایر سنگ‌آهن و دسترسی به بازارهای مصرف شکل گرفت و بنابراین نهاده شد. این صنعت در مدت کوتاهی نه تنها توانست بر نیاز بازار مصرف داخلی قانع آید بلکه به منبعی مهم برای توسعه صادرات غیرنفتی و حضور در بازارهای بین‌المللی تبدیل شد و ایران را به یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد جهان بدل ساخت. امروز صنعت فولاد ایران را می‌توان یکی از معدود صنایع موفق کشور قلمداد کرد که در شرایط رونق و رکود اقتصاد توانست استقامت و تولید خود را حفظ کند و ارزآوری و توسعه پایدار را برای کشور به ارمغان بیاورد. با این حال و علی‌رغم ادعاهای مطرح شده، صنعت فولاد در ایران در چند سال گذشته بیش از آنکه از مزیت‌های نسبی کشور

موتقی نیا با حضور در شرکت مینا تاکید کرد:

رییس هیات عامل ایمیدرو گفت: از افزایش حضور شرکت‌های خصوصی در توسعه زنجیره‌های فولاد و دیگر محصولات معدنی با هدف افزایش سهم این حوزه در اقتصاد در تولید ناخالص داخلی استقبال می‌کنیم.

به گزارش روزگار معدن از روابط عمومی ایمیدرو، محمد رضا موتقی نیا، رییس هیات عامل ایمیدرو صبح امروز با حضور در شرکت‌های فولادکار الوئند و لوکوموتیو مینا تصریح کرد: برخی طرح‌های بزرگ و ملی معدن و صنایع معدنی و حوزه های زیربنایی از سوی مقامات نظام رصد و پیگیری می‌شود.

وی همچنین خواهان توسعه همکاری‌های شرکت‌های بزرگ با

تولیدکنندگان تجهیزات صنایع معدنی شد و گفت: اگرچه این ارتباط

از گذشته وجود داشته اما همچنان توانمندی‌هایی نزد تولیدکنندگان تجهیزات و قطعات هست که باید بیشتر مورد استفاده قرار گیرد.

رییس هیات عامل ایمیدرو افزود: شرکت‌های فعال در بخش معدن و صنایع معدنی به‌طور طبیعی با بخش ریلی ارتباط کاری دارند و این امر نیازمند افزایش سطح همکاری‌ها است.

توسعه هوشمندسازی

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت با اشاره به برنامه‌های وزارت صمت و ایمیدرو در بهره‌گیری از ساختار هوشمندسازی بخش معدن و صنایع معدنی تاکید کرد:

«روزگار معدن» عواقب انتقال آب دریا را بررسی کرد:

تازیانه بر دریا

حظر را به صدا درآورده است و سرمایه‌گذاری‌ها به‌تدریج به سمت توسعه پایدار منحرف شده‌اند. در این میان به نظر می‌رسد نگاه سیاست‌گذاران بیشتر متوجه رفع کمبودهای کوتاه‌مدت به هر قیمتی است، حتی اگر این سیاست‌ها به‌وضوح کمکی به بهبود میان‌مدت شاخص‌های توسعه نکنند و حتی تشدیدکننده بحران‌های زیست‌محیطی نیز باشند. پروژه‌ی انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان به فلات مرکزی ایران، بر طبق گفته‌های مسئولان منظوره «تامین آب صنایع جنوب شرقی این پروژه» طراحی و در حال ساخت است و فزاول اول آن از خلیج‌فارس به گل‌گهر به بهره‌برداری رسیده‌است. این پروژه دو بخش عمده دارد. یک، ساخت آبگیرها و تاسیسات شوریزدایی از آب در استان هرمزگان، دو: احداث خطوط انتقال آب، ایستگاه‌های پمپاژ، تصفیه‌خانه‌های ثانویه در محل مصرف و شبکه‌های فرعی توزیع آب. در اینجا ابتدا به اهداف ۱۰۰۰۰ تننی مکاتبزه»- این پروژه‌ها و نمونه‌های بزرگتر آنها در بسیاری از موارد به عاير القا می‌کرد که کشور در حال توسعه است و ابهت آن دیوارهای بلند بتنی نشان از فعالیت «جهادی» مسئولان دارد. چندسالگی است که مسئولان اجرایی جمهوری اسلامی ایران، صحبت از «آبر پروژه»‌های عمرانی مربوط به انتقال آب شور خلیج‌فارس و دریای عمان به مناطق خشک ایران مرکزی و جنوبی می‌کنند و از مزایای اقتصادی و رونق‌بخشی‌های صنعتی و کشاورزی آن سخن می‌گویند.

نگاه سیاست‌گذاران بر رفع کمبودهای

کوتاه‌مدت

با افزایش جمعیت، گسترش شهرنشینی، و افزایش تقاضا (سرنانه) موادغذایی و خدمات در دهه‌های اخیر، نیاز به تامین آب شیرین و انرژی نیز متعاقباً افزایش چشمگیری داشته است. به همین نسبت، سطح زیر کشت، شبکه‌های آبرسانی و نیاز

آبی صنعتی نیز در کشورهای مختلف گسترده‌تر شده و راهکارهای مهندسی بلندپروازانه‌ای برای تامین منابع به‌کار گرفته می‌شود. اما در سال‌های اخیر، خصوصاً در دهه گذشته، عواقب بهره‌برداری غیرپایدار از منابع طبیعی رنگ

نوسانات بازار فولاد، آتش زیر خاکستر

تازه ترین خبرها از بازار فولاد نشان می دهد نوسانات بازار غیر قابل پیش بینی و به آتش زیر خاکستر تبدیل شده است. دلار امروز با نرخ ۴۹ هزار و ۷۰۰ تومان در بازار معامله شد که این نرخ نسبت به آخرین روز معاملاتی هفته گذشته افزایش اندکی داشته است. بانک مرکزی اعلام کرده با مداخله در بازار قصد دارد دلالت از این بازار کوچک کنند اما این افراد همچنان مانده‌اند تا بتوانند کار خود را پیش ببرند. این نوسانات قیمت هرچند اندک است اما در بازارهای دیگر مانند فولاد تاثیر می گذارد.

در این راستا، امروز قیمت‌ها در بازار پروفیل ایران در برخی محصولات افزایش و در برخی دیگر کاهش داشت. با این وجود، در بازار تبرهان، نیشی و نادوانی شاهد ثبات قیمت بودیم که به دلیل شروع فصل سرما و کاهش فعالیت‌های عمرانی است. در بازار میلگرد نیز افت و خیزهایی را شاهد هستیم که ناشی از نوسانات نرخ ارز است. در همین حال، آمار و ارقام بورس کالای ایران نشان می‌دهد تقاضا رونق سابق را ندارد و راه‌آهن اخیر، خصوصاً در آذر ماه، امروز شنبه قرار بود یک میلیون و ۶۵۹ هزار و ۲۰۷ تن محصول فولادی در تالار صنعتی و حراج پای بورس کالا معامله شود که ۶۳۲ هزار و ۴۸ تن از این حجم روی تابلوی معاملات قرار گرفت و ۶۲ درصد محصولات تابلوی معاملات شنبه بودند. البته امروز برای ۱۰۰ تن شمش بلوم، ۸۰ تن تقاضا وجود داشت.

گزارش

استقبال ایمیدرو از حضور شرکت‌های خصوصی در توسعه زنجیره فولاد

هوشمندسازی در معادن و صنایع معدنی از مهم‌ترین ارکان اجرای برنامه‌های توسعه‌ای پیش رو است.

وی با بیان اینکه قبل از این اقدامات مناسبی در شرکت‌های بزرگ آغاز شده است، اما امروزه افزایش استفاده از نسل چهارم تکنولوژی، از عوامل ضروری پیشرفت و توسعه این بخش و یکی از عوامل افزایش جایگاه معدن و صنایع معدنی در اقتصاد است.

گفتنی است محمد رضا موتقی نیا صبح امروز به همراه معاونان این سازمان و مدیران عامل و ارشد شرکت های گل‌گهر، چادرملو، ملی مس و فولاد مبارکه از چند واحد تولیدی و صنعتی در استان البرز بازدید کرد.

ایران تا پایان ۱۴۰۴ دشوار خواهد بود.

سؤال اینجاست که آیا در شرایطی که تامین سرمایه خارجی برای اجرای پروژه انتقال آب از خلیج‌فارس به استان‌های مقصد با دشواری مواجه است و دولت به دلیل کسری بودجه از امکانات کمی برای حضور در این پروژه برخوردار است، آیا منابع داخلی صنایع، در کنار منابع بانکی می‌تواند چالش تامین مالی پروژه‌های انتقال آب از جنوب هزینه اتصال آب‌های شمال و جنوب ایران، البته با ایجاد یک شاهراه ای را دست کم ۱۴ میلیارد دلار برآورد کرده بود؛ پروژه‌ای که به لحاظ شکلی و ماهوی با طرح‌های انتقال آب از طریق خط لوله متفاوت است.

در دولت تدبیر و امید محل تامین سرمایه این

اوپرپروژه، صنایع مصرف‌کننده آب تعیین شده بود که در آن قالب تامین‌کننده اصلی پول این طرح بانک‌ها بودند. رهبری کنسرسيوم بانک‌های همراه به عهده بانک ملی بود. این بانک قرار بود با همکاری بانک‌های سپه، صنعت و معدن، توسعه تعاون، کشاورزی، ملت، تجارت، رفاه کارگران و صادرات وظیفه تامین مالی پروژه‌های انتقال آب را کن بندرعباس، موجب آسیب دیدن گسترده‌تر اکوسیستم دریایی این منطقه خواهد شد که بیشتر از همه به ضرر ایران است. پروژه‌های بزرگ انتقال آب و شوری زدایی دهه‌هاست که در نقاط مختلف ایران، اثرات منفی زیست محیطی یک واحد سطح کشاورزی به شکل قابل توجهی گسترده‌تر از میزان تخریب در نقاط دیگر جهان است (عمدتاً به علت بهره‌برداری ناپایدار از منابع آب زیرزمینی و مصرف بسیار زیاد سموم آفات گیاهی).

آثار جبران ناپذیر بر محیط‌زیست

آنچه می‌توان از میان اظهارات گه‌گاه متناقض

مسئولان مختلف در مراسم متعدد افتتاح فهمید این است که هزینه شوریزدایی و انتقال آب به مصرف‌کنندگان در حدود دو پورور برای هر مترمکعب است. شاید این‌ عدد برای خواننده چندان گویا نباشد. برای روشن‌تر شدن باید دانست که نرخ تمام‌شده یک مترمکعب آب شوریزدایی شده دریای مدیترانه نزدیک به ۴۵ سنت پورومت. نرخ آب شهری در شهر تهران (که به‌دلیل پیچیدگی شبکه آبرسانی شهرهای متراکم و مراحل متعدد تصفیه پیش از مصرف، بسیار گران‌تر از آب صنعتی است) در تیرماه سال ۱۳۹۹ ۲۵۰۰ تومان

(با ۱۱ سنت یورو) بوده است. در حاشیه خلیج‌فارس تقریباً تمام آب شیرین کشورهای کویت، قطر، امارات متحده عربی و بحرین، و بخش بزرگی از آب مناطق شمالی و شرقی عربستان از شوریزدایی آب خلیج‌فارس تهیه می‌شود.

اما کیست که نداند در کشورهای عربی نامبرده، تنها راه برای مابن آب شیرین، شوریزدایی از آب دریاست (به جز میزان کمی آب شیرین سطحی در جنوب غربی عربستان سعودی که حدود ده درصد آب شیرین کشور را تامین می‌کند). علاوه بر این، این آب‌های شوریزدایی‌شده تقریباً برای تمامی اهداف اعم از شرب، بهداشت، صنعت و فضای سبز استفاده می‌شود.

اما کیست که نداند در کشورهای عربی نامبرده، تنها راه برای مابن آب شیرین، شوریزدایی از آب دریاست (به جز میزان کمی آب شیرین سطحی در جنوب غربی عربستان سعودی که حدود ده درصد آب شیرین کشور را تامین می‌کند). علاوه بر این، این آب‌های شوریزدایی‌شده تقریباً برای تمامی اهداف اعم از شرب، بهداشت، صنعت و فضای سبز استفاده می‌شود.

از همه مهم‌تر، به گزارش روزگار معدن و کشاورزی، در حالی که در استان تهران در آذرماه ۱۳۹۹ نیاز دارد. با در نظر گرفتن نرخ شاخص تورم و افزایش نرخ تمام‌شده پروژه، این حجم از سرمایه‌گذاری تا پایان طرح افزایش خواهد یافت. با توجه به تنگناهای مالی موجود در اقتصاد ایران، به نظر می‌رسد تکمیل پروژه انتقال آب از دریای عمان و خلیج‌فارس به ۱۷ استان مرکزی

حجم سرمایه گذاری در معادن زنجان سه برابر شد

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: ۹۶۱ میلیارد ریال سرمایه گذاری در بخش معدن استان در ۶ ماهه امسال محقق شد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۴۰ درصد رشد دارد.

۳۴ میلیارد ریال بود، حدود سه برابر افزایش دارد. به گزارش روزگار معدن، مجید گلشنی منفرذ روز شنبه در گفت و گویی افزود: طی این مدت ۲۲ پروانه اکتشاف معدن در استان صادر شده که این میزان نسبت به نیمه نخست سال گذشته بیش از ۲ برابر افزایش پیدا کرده است. وی اظهار کرد: در خصوص وصول حقوق دولتی معادن استان نیز روند رو به رشد و قابل توجهی را در استان داشتیم به طوری که بدون در نظر گرفتن دولتی انگوران، در ۶

۳۲درصد حقوق دولتی معادن در گیلان احصا شد

رئیس اداره امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت گیلان با بیان اینکه در نیمه نخست امسال حدود ۳۲ درصد از حقوق دولتی معادن در گیلان اخذ شد، گفت: با توجه به آنکه عمده فعالیت معادن گیلان در نیمه دوم سال است از ابتدای اسال تاکنون ۷۰ میلیارد ریال از حقوق دولتی معادن استان احصاء شده است. به گزارش روزگار معدن عبدالله خرمدل اظهار کرد: گیلان در حوزه امور معادن از استان‌های کم

دوشنبه
۲۰۲۳
۱۰ مهر ۱۴۰۲
۱۶ دی‌مهر اول ۱۴۴۵
۲۰ اکتبر ۲۰۲۳
شماره ۱۱۶۲
سال ششم
•

یادداشت
روزگار معدن

اما و اگرهای انتقال آب

از دریا

عباسقلی جهانی

عفو ساقی شورای جهانی آب

علاج مشکل آب تجدیدنظر در تخصیص هاست، ما می‌توانیم از طریق بازتخصیص آب هم کمبود آب شرب را جبران کنیم و هم مقداری از منابعی را که از این طریق به‌دست می‌آید صرف محیط‌زیست و آب‌های زیرزمینی کنیم، به شرط اینکه از دید سیاسی و نهادسازی وجود داشته باشد و تامین نیاز و ظرفیت‌سازی در این زمینه انجام شود.

انتقال حوضه‌به حوضه و مساله استفاده از آب دریا یا شیرین‌سازی موضوعی است که برای تامین آب در دستور کار قرار گرفته‌است، اکنون بخش مهمی از جمعیت دنیا کنار سواحل زندگی می‌کنند و در مناطق غیر ساحلی نیز چنانچه منبع شیرین آب وجود نداشته باشد استفاده معقول از آب دریا نه برای مسره‌های بالا بلکه تا شعاع ۲۰ تا ۳۰ کیلومتر غیر منطقی نیست و استراتژی توصیه شده است.

اگر کانون‌های جمعیتی را به جای کلان‌شهرها بتوجه به کم‌آبی و موضوع اشتغال با ایجاد امکانات به سمت سواحل سوق دهیم، اقدام بجایی است، مثلاً سواحل مکران در دریای عمان یکی از بکر ترین مناطق برای ایجاد کانون جذب جمعیت و توسعه صنایع خلیج‌فارس به استان‌های مقصد با دشواری مواجه است و دولت به دلیل کسری بودجه از امکانات کمی برای حضور در این پروژه برخوردار است، آیا منابع داخلی صنایع، در کنار منابع بانکی می‌تواند چالش تامین مالی پروژه‌های انتقال آب از جنوب هزینه اتصال آب‌های شمال و جنوب ایران، البته با ایجاد یک شاهراه ای را دست کم ۱۴ میلیارد دلار برآورد کرده بود؛ پروژه‌ای که به لحاظ شکلی و ماهوی با طرح‌های انتقال آب از طریق خط لوله متفاوت است.

در دولت تدبیر و امید محل تامین سرمایه این ابرپروژه، صنایع مصرف‌کننده آب تعیین شده بود که در آن قالب تامین‌کننده اصلی پول این طرح بانک‌ها بودند. رهبری کنسرسيوم بانک‌های همراه به عهده بانک ملی بود. این بانک قرار بود با همکاری بانک‌های سپه، صنعت و معدن، توسعه تعاون، کشاورزی، ملت، تجارت، رفاه کارگران و صادرات وظیفه تامین مالی پروژه‌های انتقال آب را کن بندرعباس، موجب آسیب دیدن گسترده‌تر اکوسیستم دریایی این منطقه خواهد شد که بیشتر از همه به ضرر ایران است. پروژه‌های بزرگ انتقال آب و شوری زدایی دهه‌هاست که در نقاط مختلف ایران، اثرات منفی زیست محیطی یک واحد سطح کشاورزی به شکل قابل توجهی گسترده‌تر از میزان تخریب در نقاط دیگر جهان است (عمدتاً به علت بهره‌برداری ناپایدار از منابع آب زیرزمینی و مصرف بسیار زیاد سموم آفات گیاهی).

آنچه می‌توان از میان اظهارات گه‌گاه متناقض مسئولان مختلف در مراسم متعدد افتتاح فهمید این است که هزینه شوریزدایی و انتقال آب به مصرف‌کنندگان در حدود دو پورور برای هر مترمکعب است. شاید این‌ عدد برای خواننده چندان گویا نباشد. برای روشن‌تر شدن باید دانست که نرخ تمام‌شده یک مترمکعب آب شوریزدایی شده دریای مدیترانه نزدیک به ۴۵ سنت پورومت. نرخ آب شهری در شهر تهران (که به‌دلیل پیچیدگی شبکه آبرسانی شهرهای متراکم و مراحل متعدد تصفیه پیش از مصرف، بسیار گران‌تر از آب صنعتی است) در تیرماه سال ۱۳۹۹ ۲۵۰۰ تومان

(با ۱۱ سنت یورو) بوده است. در حاشیه خلیج‌فارس تقریباً تمام آب شیرین کشورهای کویت، قطر، امارات متحده عربی و بحرین، و بخش بزرگی از آب مناطق شمالی و شرقی عربستان از شوریزدایی آب خلیج‌فارس تهیه می‌شود.

اما کیست که نداند در کشورهای عربی نامبرده، تنها راه برای مابن آب شیرین، شوریزدایی از آب دریاست (به جز میزان کمی آب شیرین سطحی در جنوب غربی عربستان سعودی که حدود ده درصد آب شیرین کشور را تامین می‌کند). علاوه بر این، این آب‌های شوریزدایی‌شده تقریباً برای تمامی اهداف اعم از شرب، بهداشت، صنعت و فضای سبز استفاده می‌شود.

از همه مهم‌تر، به گزارش روزگار معدن و کشاورزی، در حالی که در استان تهران در آذرماه ۱۳۹۹ نیاز دارد. با در نظر گرفتن نرخ شاخص تورم و افزایش نرخ تمام‌شده پروژه، این حجم از سرمایه‌گذاری تا پایان طرح افزایش خواهد یافت. با توجه به تنگناهای مالی موجود در اقتصاد ایران، به نظر می‌رسد تکمیل پروژه انتقال آب از دریای عمان و خلیج‌فارس به ۱۷ استان مرکزی

علاج مشکل آب تجدیدنظر در تخصیص هاست، ما می‌توانیم از طریق بازتخصیص آب هم کمبود آب شرب را جبران کنیم و هم مقداری از منابعی را که از این طریق به‌دست می‌آید صرف محیط‌زیست و آب‌های زیرزمینی کنیم، به شرط اینکه از دید سیاسی و نهادسازی وجود داشته باشد و تامین نیاز و ظرفیت‌سازی در این زمینه انجام شود، این کار می‌تواند عملیاتی شود البته باید در نظر داشت مسائلی که اکنون در حوزه آب بان دست و پنجه نرم می‌کنیم در فرآیند زمانی اتفاق افتاده بنابراین برای حل آن نیز نمی‌توانیم یک‌شبه مسائل را دگرگون کنیم.

موج معدن

حذف قانون یک درصد فروش

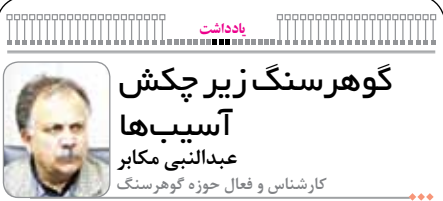
بر اساس بند ۵ ماده ۴۲ قانون برنامه ششم توسعه، بهره برداران معادن موظف هستند یک درصد از فروش خود را برای جبران خسارت و انجام طرح‌های بهداشتی و عمرانی، در مناطق استقرار معدن اختصاص دهند. اما حالا خبر رسیده این‌بند در لایحه هفتم توسعه حذف شده است. حذف قانون یک درصد فروش

معدان و صنایع معدنی از لایحه برنامه هفتم توسعه رییس مجمع نمایندگان استان یزد گفت: طبق ماده ۴۲ برنامه ششم توسعه حدود یک درصد از فروش معادن به استان یزدا اختصاص می‌یابد

که در لایحه برنامه هفتم این مورد لغو شده یعنی اینکه برنامه هفتم این ظرفیت را ندارد. جوکار افزود: چون برخی از استان‌ها می‌توانند از این بند استفاده کنند و ییزد و کرمان هم جزئ این استان‌ها هستند پس هماهنگ شده تا در صحن مجلس رای بگیریم تا در برنامه هفتم این یک درصد را داشته باشیم تا منابع مورد نیاز در استان یزد از محل این یک درصد تامین شود.

معدن تیتانیوم کهنوج آماده افتتاح است

معاون برنامه ریزی و توسعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران با اشاره به بازدید اخیر خود از پروژه تیتانیوم کهنوج گفت: با پیشرفتی که روند کار در پروژه تیتانیوم کهنوج داشته، معدن تیتانیوم آماده افتتاح است. محمدرضا کریمی معاون برنامه ریزی و توسعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران عنوان کرد: این معدن دارای ۲۴۰ میلیون تن ذخیره احتمالی است و تاکنون ۲۰ هزار متر حفاری اکتشاف و ۴۳۰۰ متر حفاری اکتشافی در آن انجام شده است. وی افزود: با استخراج سالانه ۲ میلیون تن ماده معدنی از معدن تیتانیوم کهنوج، خوراک ورودی کارخانه فراوری این پروژه تامین خواهد شد. کریمی تصریح کرد: پس از بازدید از روند اجرای پیشرفت پروژه کارخانه تیتانیوم کهنوج، افتتاح این پروژه در آینده نزدیک انجام خواهد شد.

سند ملی گوهرسنگ هرچند نیاز به بازنگری مجدد دارد، اما درحال حاضر، مدون‌ترین سند استراتژیک و عملیاتی لازم برای ایجاد تغییرات اساسی در بخش گوهرسنگ است، در بخش مربوط به موانع پیش‌روی صنعت گوهرسنگ به اهمیت خروج این صنعت از گروه ۴ کالایی، تعمیم معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده به گوهرسنگ‌ها، تعدیل و تصحیح حق ورودی گوهرسنگ‌ها، تکمیل اکتشافات و مطالعات به‌منظور تعیین واقعی ذخایر گوهرسنگ‌ها وامکان بهره‌برداری و اتکا به ذخایر داخلی، تخصصی شدن اتحادیه‌های صنفی و تشکیل اتحادیه‌های صادراتی و هویت‌بخشی به بنگاه‌های تولیدی و تسهیل صدور مجوز فعالیت قانونی به‌عنوان راهکارهای اصلی و بسیار بااهمیت در رشد و توسعه گوهرسنگ‌ها اشاره می‌شود، است، بی‌شک تشکیل خانه گوهر و شورای عالی گوهرسنگ باید در رأس همه کارها قرار داده شود.

بدون ایجاد سازمانی که متولی مستقیم این حوزه باشد و بدون اختیارات قانونی، وظایف مشخص و برنامه‌های مدون موفقیت‌ دور از دسترس است و اتکای صرف به اقدامات نوسان‌دار و جزیره‌ای در یک اداره کل یا اعمال سلیقه شخصی مدیری در یک وزارت‌خانه، بی‌توجهی به تجربه موجود کشورهای پیشرو است.

صنعت گوهرسنگ مبتلا به چالش‌های متعددی است. برای مثال، قرارگیری گوهرسنگ‌ها در گروه ۴ کالایی (کالای لوکس) که باعث شد فعالان این‌حوزه در تأمین مواد اولیه موردنیاز خط تولید دچار مشکل اساسی شوند، زیرا ورود کالاهای لوکس ممنوع است و هیچ نوع ارزی اعم از دولتی یا آزاد بابت تهیه و تأمین مواد اولیه به تولیدکنندگان جواهرات و گوهرسنگ‌ها و هنرمندان صنایع‌دستی تعلق نمی‌گیرد و آنها حتی برای تهیه دستگاه‌ها و تجهیزات خط تولید یا ورود تکنولوژی روز نیز در شیوه تأمین ارز سرگردان هستند و با موانع قانونی مواجهند.

از دیگر چالش‌ها، تغییرات ایترو عدم‌شمولیت قانون جدید معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده و عدم‌تسری آن به حوزه گوهرسنگ‌ها است.

اعمال قانون غیرکارشناسی پیشین مالیات بر ارزش‌افزوده بر اصل فلز طلا دمه گذشته، خسارت‌های جبران‌ناپذیری به تولید مصنوعات طلا و جواهر و صادرات وارد کرد. اعمال این قانون نتهتیا مالیات قابل‌توجهی را از خزانه دولت سرازیر نکرد، بلکه بنگاه‌های بسیاری را اعم از توزیعی و تولیدی ورشکست و از چرخه کار اقتصادی خارج کرده است. عدم‌اصلاح «حق ورودی» گوهرسنگ‌ها در قسمت چهاردهم فصل ۷۱ کتاب مقررات صادرات و واردات از دیگر مشکلات این بخش است. عدم‌تکمیل مطالعات اکتشافی و توقف روند آن در سایر استان‌های کشور از دیگر موانع پیش‌روی توسعه صنعت گوهرسنگ است.

این در حالی است که بع‌لقت عدم‌تکمیل زیرساخت‌های معادن، کمبود سرمایه‌گذاری و ناتوانی در جذب سرمایه داخلی و خارجی، در عمل، امکان کوتاه کردن دوره بازگشت سرمایه و بازدهی آن و افزایش بهره‌وری ناممکن است و انگیزه چهاردهم فصل ۷۱ کتاب مقررات صادرات و واردات به‌منظور توسعه تولید و صادرات، کم‌رنگ شده است.

از چالش‌های مهم این بخش، تعدد ادارات ذی‌ربط و تغییرات مکرر ساختاری و پستی‌های مدیریتی در ادوار مختلف است. مسئله «تولیدگری»، ساماندهی حوزه گوهرسنگ‌ها را مدت‌های مدیدی بلا‌تکلیف گذاشته است، هرچند برای بروزرفت از این معضل، در سند ملی چاره‌اندیشی شده است، اما تا زمانی که تشکیل نهادهای رسمی مانند شورای توسعه خانه گوهر ایران، سازمان تخصصی گوهرسنگ و زرینه ایران (طلا و جواهر) تأسیس و راه‌اندازی نشود، امکان هماهنگ‌سازی اهداف و برنامه‌های عملیاتی مندرج در سند ملی مصوب ۱۴۰۰ میسر نیست.

تشکل‌های صنفی و تولیدی موجود زیرمجموعه اتاق اصناف ایران به سطح تشکل‌های حرفه‌ای مانند اتحادیه‌های صادراتی و اتحادیه‌های تخصصی ارتقا نیافته‌اند، از جانب اتاق اصناف ایران نیز برای ایجاد تغییرات در تشکل‌های صنغی متناسب با نیاز امروز جامعه و عنینت بخشیدن به اهداف سند ملی گوهرسنگ اقداماتی مواز مشاهده نمی‌شود. نکته دیگر، ضرورت هویت‌بخشی و ساماندهی بنگاه‌های خرد و کوچک (اس ام‌ا)ها در حوزه گوهرسنگ‌ها است، وزارت میراث فرهنگی در بخش هویت‌بخشی به فعالیت هنرمندان، اقداماتی موثر انجام داده، اما وزارت صمت اقدام قابل‌توجهی در این‌باره انجام نداده است و بدون هویت‌بخشی به بنگاه‌های خرد و کوچک و تسهیل روند صدور مجوز فعالیت قانونی، در حوزه گوهرسنگ‌ها و حوزه تولید مصنوعات طلا و جواهر با رشد اقتصاد پنهان و زیرزمینی مواجه خواهیم بود، حتی امکان درج اطلاعات فعالان این‌حوزه در سامانه‌های دولتی اعم از سامانه تجارت، شناسه کالا، جامع انبارها و… در عمل ممکن نیست. طراحان این‌گونه بنگاه‌ها بوجه تولید انجام پیش‌نیازها (هویت‌بخشی به بنگاه‌ها)، امکان کنترل و نظارت بر میزان واردات و صادرات و رهگیری کالا را از مبدأ تا مقصد از خود سلب کرده‌اند.

از دیگر مواردی که برای ایجاد رونق در صنعت گوهرسنگ اهمیت دارد، عبارتند از:

• تصحیح و تغییر نرخ پایه صادراتی در تولید آمار واقعی صادرات که در تحلیل و اقیمت‌های موجود و اتخاذ تصمیمات درست امری حیاتی است.

• باتوجه به روابط ماهوی صنعت گوهرسنگ و صنایع‌دستی و صنعت گردشگری، ایجاد کمپین‌های گردشگری و افزایش مقاصد اصلی صادراتی فراتر از حلقه محدود فعلی، موجب درام و بقای هر صنعت و زمینه‌ساز رشد و توسعه صنعت گوهرسنگ و دستیابی به اهداف سند ملی خواهد شد.

• حمایت واقعی دولتی از تولیدکنندگان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است، طی یک‌سال گذشته، هزینه سوخت کارگاه‌های تولیدی ۶ برابر شده است و بنگاه‌های خرد و کوچک که شاکله اصلی ساختار صنعت را در کشور ما تشکیل می‌دهند، توان پرداختن هزینه‌های مضاعف تحمیل‌شده به تولید را ندارند و متأسفانه اقدامی از سوی معاونت صنایع‌دستی وزارت میراث فرهنگی در رفع این مشکل یا تقلیل آثار آن قابل‌رویت نیست.

معدن و صنایع معدنی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: خروج سیمان و فولاد از بورس کالا به نفع کشور نیست و نمی‌تواند به رونق حوزه مسکن و کاهش قیمت هم کمک کند.

موضوع خروج سیمان و فولاد از بورس کالا که از سوی وزیر راه و شهرسازی مطرح شده، موافقان و مخالفانی دارد که البته وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز اعلام کرد که این دو محصول در بورس کالا ماندگار هستند؛ در این میان نمایندگان مجلس نیز بر لزوم عرضه کالاها در بورس برای پایداری شفافیت اقتصادی تأکید دارند.

شهباز حسن‌پور بیگلری؛ عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در مورد اظهارات وزیر راه و شهرسازی در خصوص طرح خروج سیمان و فولاد از بورس کالا

خروج فولاد و سیمان از بورس کالا به نفع کشور نیست

برای کاهش قیمت مسکن گفت: برای اتخاذ یک تصمیم باید همه جوانب کار بررسی و سنجیده شود، واقعیت این است که عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا باعث شده است قیمت این محصولات‌ها عادلانه و شفاف در اختیار خریداران قرار گیرد و مانع بروز رانت و حضور دلالان در این بخش شود. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: خروج سیمان و فولاد از بورس کالا به نفع کشور نیست و نمی‌تواند به رونق حوزه مسکن و کاهش قیمت هم کمک کند.

حسن‌پور اضافه کرد: وقتی به گذشته بازارها و مقایسه قیمت کالاها در سال‌های اخیر نگاه می‌کنیم به اینجا می‌رسیم که خروج سیمان و فولاد از بورس کالا

زیان دهی فولادسازان در پی موانع برون سپاری

مهدی نجفی

این روزها حال و روز فولادی‌ها خوب نیست و انجمن فولاد قزوین از زیان‌ده شدن صنایع فولادی در کشور در پی موانع پیمان‌سپاری ارزی گلایه دارد.

در شرایطی که صنایع فولادی در استان قزوین طی سال ۱۴۰۱ نیمی از ارزش صادرات استان قزوین را به خود اختصاص دادند و امسال هم با وجود همه مشکلات ایجادشده همچنان پیشران توسعه صادرات به حساب می‌آیند، اما نگاهی به آخرین وضعیت بازار فولاد در کشور و کاهش حاشیه سود فولادی‌ها نشان می‌دهد که این صنایع با وجود پشتوانه و عقبه مالی قوی این روزها با یک بحران موقت دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

طی روزهای اخیر در شهر تهران همایشی تحت عنوان بحران فولاد برگزار شد که نشان می‌دهد حال صنعت فولاد کشور و به تبع آن استان قزوین در آنچنان که بقیه فکر می‌کنند، خوب نیست و شاید

بعضی از فضاسازی‌های رسانه‌ای طی یک‌سال اخیر به ویژه از سوی برخی کارلرها در این افد صنعت فولاد تأثیرگذار بوده است. هر چند عمده صنایع فولادی کشور در تملک دولت هستند، اما دود عدم حمایت دولتی‌ها به چشم صنایع فولادی بخش خصوصی می‌رود و در استان قزوین هم که همه صنایع فولادی خصوصی هستند، این مسئله به شکل بارزتری رخنمون می‌کند.

۵ مسئولان درصد بخش خصوصی را فدای بخش دولتی کنند

رئیس انجمن فولاد استان قزوین گفت: ۹۵ درصد صنایع فولادی کشور دولتی هستند و فقط پنج درصد ما فولادی‌ها خصوصی هستیم؛ گفت: به همین خاطر مسئولان خیلی توجهی به صنایع فولادی بخش خصوصی نمی‌کنند. شاید اگر ما هم مسئول بودیم، ۹۵ درصد را فدای ۵ درصد نمی‌کردیم.

مجید سعیدیان اضافه کرد: دلیل ارزش دادن دنیا به صنعت فولاد هم سرانه بالای مصرف فولاد است و در جهان به ازای هر فرد روزانه ۵۰۰ گرم مصرف فولاد داریم و در ساخت عمده کالاهای دور و بر ما از فولاد از جمله خودرو، مترو و هواپیماس استفاده شده است. استاندارد به ما می‌گوید اگر سه ماه کار نکند، باز کارخانه گوهر مالی دارد و راست هم می‌گوید. چرا که صنعت فولاد مهم است و این ربط چندانی به سودآوری صنعت فولاد ندارد. وی با اشاره به هدف‌گذاری دولت برای افزایش صادرات فولاد به یک‌میلیارد دلار در سال گفت: ۴۰ درصد این میزان صادرات در استان قزوین توسط دو شرکت فولادی استان در سال ۱۴۰۱ محقق شده، اما در سال ۱۴۰۲ با اجرای قانون

عامل عقب‌ماندگی صنعت گچ بی پولی نیست

عمده‌ترین ضعف صنعت گچ در ایران تولید به شکل سنتی است که باعث شده تا بسیاری از شرکت‌ها با توجه به مازاد تولید در کشور دچار ورشکستگی شوند. با وجود این ضرورت، نگاه سنتی در صنعت گچ همچنان غالب است و معدود شرکت‌هایی هم که قصد تولید محصولات جدید گچی دارند، عنوان می‌کنند که نتوانایی مالی لازم را برای واردات تکنولوژی ندارند؛ موضوعی که البته از طرف عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان گچ رد می‌شود چراکه او معتقد است شرکت‌ها نمی‌توانند با همکاری هم خطوط جدید را راه‌اندازی کنند و اصلاً مساله مشکلات مالی نیست بلکه نگاه اهالی این صنعت باید تغییر کند؛ امروز گچ برخلاف چند دهه پیش کارکردهای متفاوتی دارد و به صنایعی که به ظاهر ارتباط چندانی با گچ ندارند، متصل شده است و البته سازندگان در بازار ایران هم قطعاً از محصولات جدید استقبال می‌کنند، اما به نظر می‌رسد تولیدکنندگان این صنعت تا حدودی از نیازهای بازار عقب مانده‌اند.

سیدحسین سلیمی، عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان گچ گفت: به طور مشخص تحول اساسی در صنعت گچ از سال ۱۳۵۰ اتفاق افتاد و در آن زمان بنده اولین کارخانه آلمانی تولید گچ را برخلاف کوره‌های سنتی وارد کشور کردم و در ادامه سایر کارخانه‌ها هم پیشرفت مطلوبی متناسب با زمان احداث خود داشتند، اما چند اتفاق مانع از پیشرفت صنعت گچ شد؛ نخست اینکه میزان مجوزهای صادره به مراتب فراتر از نیاز داخلی کشور بوده و هر کس با هر امکانات و توانایی این مجوز را با توجه به یارانه‌های دولتی دریافت می‌کرد و مساله دوم مربوط به صنعت گچ و تولیدکنندگان بود که تصور می‌کردند تولید به همان شکل گچ پودری کبسه‌ای همواره بازار مصرف دارد.

وی با اشاره به این مطلب افزود: اگر چه متوجه‌ام سیمان از پتانسیل بالایی در زمینه معادن گچ برخوردار است، اما حدود ۵ میلیون تن تنها در این منطقه مجوز صادر کردند؛ این در حالی است که امروزه گچ این منطقه باید چند صد

تکرودیم و تاوان این ۷۰ روز را خودمان دادیم. در صورتی که کشور ترکیه از شش ماه قبل قیمت حامل‌های انرژی یعنی برق و گاز را برای فولادساز هشت درصد کاهش داده است.

وی تصریح کرد: این تاوان را دادیم که امروز استاندارد یا مدیرکل مالیات یک‌جایی با ما راه نیاید و به ما کمک کند. منظورمان کمک بلاعوض نیست و همین که از ما حمایت شود، کافی است. اصفاکان یک فولاد مبارکه دارد که دولتی است و به اندازه کل کارخانجات فولادی قزوین است و روز ملی صادرات هم دست فولاد مبارکه و خوزستان را بالا می‌برند. در حالی که مشتری این کارخانجات پای در ایستاده و قیمت را پایین داده‌اند و همه‌چیز دست خودشان است.

صنعت فولاد زیان‌ده شد

رئیس انجمن فولاد استان قزوین با بیان اینکه صنایع فولادی بزرگ‌ترین صادرکننده‌های استان قزوین هستند، گفت: بنابراین در استان قزوین صنایع فولاد زیان‌ده شد و صنعت ارزآور اصلی استان است. هر کجا نیاز به کار کارشناسی و همفکری بود، اگر استاندارد را ما بخواهد، با سر برای کمک می‌آییم و اگر اقتصادی بود، مستدل و منطقی جواب می‌دهیم. وضع‌مان خوب است و خوزستان مهدلی می‌خواهیم. در استان قزوین یتیم هستیم و حرف‌های ما را باید یکفرد در سطح ملی ببرد و مطرح کند.

سعیدیان با اشاره به کاهش حاشیه سود تولید فولاد ادامه داد: در حال حاضر صنعت فولاد زیان‌ده و ضررده شده است و به همین خاطر امروز همایش بحران فولاد را در تهران برگزار کردند. کارخانجات

فولادی ما اگر امروز بخواهند محاسبه سود و زیان کنند، باید تعطیل کنند.

ضرورت مدیریت ریسک در صنایع فولادی

از سوی دیگر، استاندارد قزوین و رئیس کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان در گفتگو با خبرنگار بازار با اشاره به ۲ مزیت اصلی در صنعت فولاد گفت: یکی از آنها مزیت انرژی ارزان و دیگری هم مزیت مواد معدنی مورد نیاز این صنعت است که در کشور ما فراوان است و طبیعتاً باید برای صنعت فولاد وقت بگذاریم.

محمدمهدی اعلایی با بیان اینکه صنایع فولادی استان در حوزه انجام مسئولیت‌های اجتماعی پیشرو کمک‌کار هستند، اضافه کرد: انجام دولت صنایع فولادی در کنار هدیدگر به پیگیری و رفع و حل مسائل ملی صنایع فولادی کمک می‌کند، و این ارتباطات از این به بعد باید منسجم‌تر شوند و البته مدیران مرتبط یعنی مدیران دستگاه‌های خدمات‌رسان اراده لازم برای همکاری با شما را دارند، وی ادامه داد: اگر صنایع فولادی ما مشکلاتی دارند که می‌توان در استان آنها را برطرف کرد، هیچ توجهی برای برطرف نشدن آنها نباید وجود داشته باشد. برای نمونه مدیریت قطع برق در تابستان در مورد صنایع فولادی باید برنامه‌ریزی‌شده باشد. در ضمن رفع مشکلات ارزی حوزه صنعت فولاد در اختیار مدیران استان نیست.

موردیگرهای دولت و واردات

استاندار قزوین با اشاره به موضوع واردات نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس تولید برق گفت: در این زمینه با رئیس کل بانک‌مرکزی و معاون اول

خروج فولاد و سیمان از بورس کالا به نفع کشور نیست

تصمیم نادرستی است و باید در این زمینه همه جوانب را در نظر گرفت؛ چون این تصمیم می‌تواند تورم‌زا باشد و تبعات زیادی برای حوزه مسکن به دنبال داشته باشد. نماینده مردم سیرجان تصریح کرد: بارها عنوان شده که دولت باید تنظیم‌گری کند و با استفاده از ابزارهای مختلف زمینه عرضه مطلوب کالاها را فراهم کند. در این‌میان دخالت مستقیم در قیمت از سوی دولت نتیجه مثبتی نخواهد داشت.

وی در پایان تصریح کرد: با خروج سیمان و فولاد از بورس کالا شاهد افزایش قیمت‌های این دو کالا به دلیل نبود شفافیت در بازار خواهیم بود و این مسئله موانع زیادی برای ساخت مسکن در کشور ایجاد می‌کند.

رئیس‌جمهور مکاتباتی خواهیم داشت تا این نیروگاه‌ها وارد شده و در اختیار صنایع فولادی قرار بگیرند تا صنایع فولادی در تابستان با بحران کمبود برق روبه‌رو نشوند. در ضمن با توجه به وزن صنعت فولاد جلسات مشترک انجمن فولاد و مدیران استانداری باید منظم‌تر و هر ۲ ماه یا ۴۰ روز یکبار برگزار شود.

اعلایی با تأکید بر ضرورت مدیریت ریسک در حوزه صنایع فولادی استان گفت: مداومت و پیگیری باید از ناحیه خود صنایع فولادی باشد، چون ممکن است مدیران دستگاه‌های اجرایی ممکن است گرفتاری‌هایی داشته باشند و هر چه‌قدر نلست‌ها بیشتر باشد، بهتر است و ادعای اینکه خیلی نشست داشتیم و منجر به نتیجه نشده، ادعای درستی نیست.

وی با اشاره به فرصت بزرگ احداث شهرک انرژی در استان قزوین تصریح کرد: اینکه صنایع فولادی بگویند انرژی خورشیدی به درد ما نمی‌خورد، درست نیست و باید صنایع فولادی حداقل زمین‌های شهرک انرژی را خریداری کنند، چون ممکن است چند سال دیگر هیچ زمینی در شهرک انرژی برای خریدن وجود نداشته باشد. همین مالکیت‌شدن زمین‌ها در آینده برای صنایع ما فرصت اقتصادی ایجاد می‌کند.

گردش مالی فولادی‌ها

استاندار قزوین به گردش مالی ۶۰ هزار میلیارد تومانی صنعت فولاد در استان قزوین اشاره کرد و افزود: با توجه به سهم اقتصادی بزرگ این صنایع نمایندگان انجمن فولاد به همراه بنده می‌توانیم با مدیران بانک‌های کشور دیدار کنیم، چرا که مدیران بانکی در استان تابع سیاست‌های ملی هستند و مذاکره با آنها چندان به درد نمی‌خورد.

اعلایی ادامه داد: در این مذاکرات شاید بتوانیم از بانک‌ها امتیاز بگیریم و در این حوزه باید حساب‌شده‌تر عمل کنیم. بعضی بانک‌ها تعامل‌های بیشتری با واحدهای صنعتی دارند که باید روی این بانک‌ها کار کنیم و بعضی از بانک‌ها هم توان مالی بالاتری دارند.

با وجود اینکه این روزها فولادی‌ها از مشکلات خود گلایه‌مند شده‌اند، اما دولت باید بداند که نوسازی خطوط تولید صنایع فولادی برای افزایش بهره‌وری انرژی و کاهش هزینه‌های تولید نیاز به سرمایه‌گذاری بزرگی در صنایع فولادی به ویژه بخش خصوصی دارد و در این‌زمینه تأمین سرمایه ثابت از طریق اعطای وام‌های بزرگ باید در دستور کار بانک‌های دولتی قرار بگیرد، چرا که برداشت چنین وام‌هایی برای پهنساز، نوسازی و روزآمدسازی خط تولید در اصل نوعی سرمایه‌گذاری برای کاهش مصرف حامل‌های انرژی و تولید محصولات برپروز تر فولادی در استان و کشور می‌شود.

کدام یک از فولادسازان به تعهدات شان عمل کرده‌اند؟

جدا کرد که در انتهای این نوشتار، توضیح داده شده است، با نگاهی به آمارهای منتشرشده از سوی فولادسازان، اعمال محدودیت و قطع برق در واحدهای تولید فولاد در پروسه یک هفته تا ۱۰ روز، بیش از ۳۰۰۰ میلیارد تومان کاهش تولید ارزش محصولات را در پی دارد و خسارت های سنگینی را به صنایع فولادی وارد می‌کند. بنابراین و با توجه به خسارت‌های وارد شده به صنعت فولاد و همچنین اقتصاد غیر نفتی کشور، برنامه ایجاد ظرفیت ۱۰ هزار و ۵۲۶ مگاواتی برق با همکاری فولادسازان در فاز نخست به اجرا آمد و در فاز دوم نیز تولید ۵ هزار مگاوات برق توسط بخش خصوصی و صنایع فولادی در دستور کار قرار گرفت اما همان گونه که ذکر شد، هنوز هیچ یک از شرکت‌های مذکور نتوانسته‌اند واحد نیروگاه‌های خود را به مرحله بهره برداری برسانند و برق تولیدی را وارد شبکه سراسری کنند، زیرا احداث نیروگاه برق به زیرساخت‌ها و تجهیزات زیادی نیاز دارد و سرمایه‌گذاری واحدهای صنعتی و معدنی با هدف تأمین برق پایدار نیازمند سرمایه‌گذاری های بزرگی است. با این تفاسیر می‌توان چنین استنتاج کرد که با گذشت حدود ۱۰ هزار مگاواتی ظرفیت ساخته شده صنایع فولاد توسط شرکت‌های بزرگ صنعتی، معدنی و فولادی کشور، هنوز هیچ شرکتی نتوانسته است به تعهدات خود در این زمینه به صورت کامل عمل کند. این در حالی است که شرکت مادر تخصصی توسعه نیرو و گاز شرکت سراسری خاورمیانه، میدکو، به رغم این که در میان ۱۴ شرکت فولادی -که برای ساخت نیروگاه برق حرارتی متعهد شده‌اند- قرارداد ندارد و تعهدی در این زمینه نداده، اما در سال ۱۴۰۱ توانسته است با استفاده از توان مسئولیت دولت سیزدهم، نه تنها هیچ یک از واحدهای تولیدی سیکل ترکیبی مدرن را احداث نشده‌اند، هنوز یک واحد نیروگاه مورد نظر را به اتمام نرسانده‌اند، بلکه برخی از شرکت‌های متعهد که تفاهنامه امضا کرده‌اند، طرح اجرایی برای احداث نیروگاه برق حرارتی در واحدهای خود ندارند. البته حساب شرکت مادر تخصصی توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه، میدکو را باید از سایر فولادسازان

صنایع فولاد، یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین بخش‌های تولیدی کشور محسوب می‌شوند و حدود ۳۰ درصد از تولید خالص ملی (GDP) را در اختیار دارند.

طبق آمارهای رسمی، ارزش افزوده صنعت فولاد سالانه به ۲۰ میلیارد دلار می‌رسد و صنایع فولادی برای ایجاد این میزان ارزش افزوده، سالانه ۲۰ میلیارد کیلووات ساعت برق مصرف می‌کنند. وجود ظرفیت نیروگاهی ۶ هزار مگاواتی در صنعت فولاد، شرکت‌های بزرگ خصوصی و شبیه دولتی در این حوزه را برای تولید برق و کاهش بار انرژی از روی دوش دولت تولید برق توسط بخش خصوصی و صنایع فولادی در این حوزه از چالش‌های بزرگ صنایع به ویژه صنایع انرژی بر مانند فولاد تبدیل شده است. البته قطعی گاز در زمستان هم دردرس دیگری برای صنایع تولیدی محسوب می‌شود که بر میزان تولید، فروش و صادرات‌شان تأثیر منفی می‌گذارد. بر همین اساس و برای تأمین بخشی از برق مورد نیاز صنایع، پاییز سال ۱۴۰۰ دولت سیزدهم به چاره‌اندیشی افتاد و با همکاری وزارت صنعت، نیرو و صنایع فولادی، تفاهنامه ساخت ۱۴ هزار مگاوات برق طی ۱۰ هزار مگاوات برق به امضا رساند. به این ترتیب، تفاهنامه ساخت ۱۴ نیروگاه برق حرارتی در ۱۹ مهر ۱۴۰۰ درحالی امضا شد که قرار بود با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ صنعتی، معدنی و فولادی کشور، ۱۰ هزار مگاوات برق طی ۱۰ سال وارد شبکه سراسری شود و تا سال ۱۴۰۴ این شرکت‌ها ۱۴ واحد نیروگاهی معادل ۱۲۴۶۹ مگاوات برق را وارد شبکه سراسری کنند. حالا با گذشت حدود دو سال از انعقاد تفاهنامه مذکور و در آستانه سومین سال مسئولیت دولت سیزدهم، نه تنها هیچ یک از صنایع فولادی و معدنی که مکلف و متعهد به ساخت نیروگاه شده‌اند، هنوز یک واحد نیروگاه مورد نظر را به اتمام نرسانده‌اند، بلکه برخی از شرکت‌های متعهد که تفاهنامه امضا کرده‌اند، طرح اجرایی برای احداث نیروگاه برق حرارتی در واحدهای خود ندارند. البته حساب شرکت مادر تخصصی توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه، میدکو را باید از سایر فولادسازان

معدن

در عمل انجام شده

دبويد كورتز

تخليلگر ارشد GlobalData

هیجان‌انگیزترین پیشرفت‌ها در رباتیک برای صنعت معدن امروز به‌یשیرت‌های اتوماسیون تجهیزات مربوط می‌شود. اگرچه این موضوعی جدید نیست، اما در درجه اول تنها در بزرگترین معدن این امکان وجود داشته است، اما تحقیقاتی انجام شده است که نشان می‌دهد معدن می‌تواند با تعداد زیادی کامیون کوچک کارآمدتر عمل کند، کامیون‌هایی که می‌تواند امکان استفاده از خوردان را فراهم کند.

اما در این میان سئوالی مطرح می‌شود که چالش‌های کلیدی در معدن که روباتیک می‌تواند به آنها کمک کند چیست که باید بیان کرد، دو چالش اصلی ایمنی و بهره‌وری است. در مورد اولی، استفاده از روباتیک می‌تواند پرسنل را از موقعیت‌های خطرناک، مانند استفاده از تجهیزات خط‌دیده، از راه دور یا خودمختار دور کند.

استفاده از چنین تجهیزاتی در معدن زیرزمینی و سطحی با تخمین GlobalData بیش از ۱۰۰۰ کامیون استخراج زیرزمینی و LHD در حال استفاده که به‌طور مستقل کار می‌کنند یا از راه دور کنترل می‌شوند در حال افزایش است، در حالی که بیش از ۱۶۰۰ کامیون حمل و نقل سطحی وجود دارد که از جولای ۲۰۲۳ به‌طور مستقل آماده هستند. برآوردها نشان می‌دهد که کاهش ۵۰ درصد یا بیشتر در تصادفات می‌تواند ناشی از استفاده از تجهیزات خودمختار باشد.

ثانیاً از نظر ایمنی، تکنیک‌های رباتیک اغلب یکپارچگی ساختمانی معدن را قوی‌تر از آنچه که انسان می‌توانست باقی می‌گذارد. پهنادهای بازرسی می‌توانند مستقیماً به داخل سایت پرواز کنند، بدون اینکه ساختار را بیش از حد سنگین کنند و وسایل نقلیه برش مداوم می‌توانند تونل‌ها را به شکل مستطیل منظم برش دهند که یکپارچگی بهتری نسبت به تونل‌های تولید شده در اثر انفجار دارند.

با توجه به بهره‌وری، افزایش استفاده از رباتیک به کاهش هزینه‌های استخراج کمک می‌کند، که با توجه به فشارهای هزینه‌های متضاد ناشی از کمیبود فراینده مواد معدنی، گزینه‌های ضعیف‌تر، ذخایر دورتر و گرایش عمومی به سمت استخراج بیشتر در زیرزمین بسیار مهم است.

همچنین وسایل نقلیه می‌توانند در دوره‌ها و حسگرهای GPS از پیش تعریف‌شده برای پیمایش خودکارساز جاده‌ها و نقاط‌ع‌ح استفاده کنند و ساعات‌های طولانی‌تری نسبت به انسان‌ها کار انجام دهند و به کارکنان کمتری نیاز داشته باشند. فناوری بازرسی رباتیک می‌تواند داده‌ها با کیفیت بالاتری نسبت به بازرسان انسانی تولید کند و این کار را سریع‌تر انجام دهد.

برنامه‌های کاربردی مفید شامل نقشه‌برداری سه‌بعدی و قابلیت‌های تشخیص حرارتی هستند که می‌توانند مسائل غیرقابل تشخیص برای چشم انسان یا دوربین‌های معمولی را ببینند.تجهیزات تعمیر و نگهداری رباتیک می‌توانند مشکلات را با خرابی کمتر تعمیر کنند.

برای مثال، یک پیچ روی تسمه را می‌توان بدون نیاز به توقف تسمه نقاله تغییر داد. یک تعمیر انسانی به‌یست دقیقه استراحت نیاز دارد.

ربات کمربند را بلند می‌کند و در حالی که تسمه هنوز کار می‌کند، پیچ را عوض می‌کند.

برش سنگ زیرزمینی با تکنیک‌های رباتیک کارآمدتر است. روش مرسوم شامل رفتن پرسنل به زیر زمین، حفر تونل، وارد کردن مواد منفجره، تخلیه و سپس انفجار است، بعد از آن هشت ساعت منتظر ماندن برای پاک شدن دود و آوار، سپس ورود مجدد و تکرار است.

روش‌های برش پیوسته رباتیک، سوراخ‌های مستطیلی را برش می‌دهند، گشاهای مسطح باقی می‌مانند، و حرکت بیشتر خودروها و پرسنل به داخل معدن و ادامه استخراج را آسان‌تر و سریع‌تر می‌کنند.

در نهایت، تکنیک‌های استخراج رباتیک، منابع موجود در معدن را که قبلاً برای استخراج بسیار دشوار یا گران بودند، در دسترس قرار می‌دهند.

باید بیان کرد که مانع اصلی برای اجرای فناوری‌های رباتیک در صنعت معدن، هزینه است، به‌ویژه هزینه سرمایه‌گذاری اولیه. برای معدن که تنها سال‌های محدودی باقی مانده است، نمی‌توان سرمایه‌گذاری را تجربه کرد، از این رو این معدن با عمر طولانی هستند که اولین پذیرندگان فناوری رباتیک بوده‌اند.

با این حال، از آنجایی که هزینه فناوری کاهش یافته است، ما شاهد افزایش پذیرش رباتیک حتی در معدن کوچک مقیاس هستیم. تحقیقات گلوبال دیتا در مورد پذیرش فناوری‌ها در سایت معدن نشان می‌دهد، شرکت‌های بزرگ از نظر استفاده از وسایل نقلیه کنترل از راه دور جلوتر هستند، برای مثال، سطح سرمایه‌گذاری در پهناده‌ها تقریباً بیش از معدن کوچک است.

مانع دیگر مهارت هاست. همانطور که معدنچیان تکامل می‌یابند و فناوری بیشتری را در عملیات خود ادغام می‌کنند، بنابراین قابلیت‌های نیروی کار آنها نیز باید تغییر کند و معدنچیان جدید و حفظ چنین کارگرانی را چالش برانگیز می‌دانند.

بر اساس پایگاه داده مشاغل گلوبال دیتا، در بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۳، آگهی‌های شغلی برای نقش‌های مربوط به رباتیک هستند، ۴۷ درصد افزایش داشته است و از طرف دیگر مدت زمان تعدیل شدن نیروهای غیرمتخصص ۴۳ درصد افزایش یافته است. از اگوست ۲۰۲۳، زمان تعطیلی مشاغل مرتبط با رباتیک در معدن، ۲۰ درصد به‌مقایسه با سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است، بنابراین در حالی که شرکت‌های بیشتری را می‌بینیم که به دنبال سرمایه‌گذاری هستند، ممکن است تا زمانی که پرسنل مورد نیاز را تأمین می‌کنند، تأخیرهایی در اجرا وجود داشته باشد.

شرکت‌های بزرگی در این زمینه پیشرو هستند که می‌توان به Fortescue Metals Group و Rio Tinto. BHP اشاره کرد که همگی از کاربران بسیار بزرگ فناوری‌های هوشمند و خوردان هستند در همین حال، ناوگان خودمختار Teck Resources به سرعت در حال رشد است و ابتکار نوآوری استخراج FutureSmart Anglo American شامل گروه‌های کم‌حجمی از وسایل نقلیه است که می‌توانند جایگزین افراد در معدن زیرزمینی شوند. همچنین فناوری اکتشاف SQUID مبتنی بر ابزارهای یافتن رسوبات فلزی مدفون در زیر فرات رسانا است.

فولاد چین، انتظار می‌رود قیمت فولاد چین در کوتاه مدت با عدم قطعیت در خارج از کشور همچنان در نوسان باشد. این انجمن خاطر نشان کرد که بعید است افزایش مداوم قیمت فولاد چین در آینده قابل پیش‌بینی با توجه به تأثیر مداوم کاهش رشد اقتصادی در اروپا و آمریکا، تورم بالای جهانی و درگیری‌های ژئوپلیتیکی ادامه یابد. بازار فولاد چین همچنان با فشار شدید ناشی از تشدید عدم تعادل بین عرضه و تقاضا با تولید فولاد در سطح بالا مواجه است. با این حال، این انجمن بر این باور است که تقاضا از سوی مصرف‌کننده‌های صنایع پایین‌دستی ممکن است به لطف رشد اقتصادی ثابت این کشور با ارائه یک سری اقدامات محرک توسط دولت به تدریج بهبود یابد. در همین حال، افزایش قیمت مواد اولیه فولادسازی نیز ممکن است تا حدودی از قیمت تمام‌شده فولاد چین حمایت کند.

چشم انداز صادرات جهانی فولاد

میلیون تن) پنج صادرکننده برتر فولاد بودند. هند از جایگاه هشتم در ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۳ به جایگاه نهم سقوط کرد. ترکیه هم با بیش از ۴۰ درصد شدیدترین کاهش صادرات را تجربه کرد. با اعمال اقدامات حمایتی و تحریم‌ها در سراسر جهان غرب، صادرات فولاد ممکن است تحت تأثیر قرار گیرد. به نظر می‌رسد اتحادیه اروپا تخصیص سهمیه‌ها را برای محافظت از کارخانه‌های خود محدود می‌کند. علاوه بر آن، قیمت‌های بالای انرژی و تورم امری عادی خواهد بود، حتی اگر از اوج خود که در سال گذشته مشاهده شد، خارج شده باشد. بنابراین، فولادسازان دنیا در میان مدت و بلندمدت با سه چالش هزینه‌های تولید بالا، تقاضای ضعیف جهانی و ابزارهای حمایتی مواجه خواهند شد. نوسانات بازار فولاد چین دنباله‌دار است بر اساس آخرین گزارش ماهانه انجمن آهن و

تحریم بزرگ روسیه زیر ذره بین روزگار معدن؛

دشمن الماس روسیه

مدعی نجفی

تجارت رسمی سنگ‌های خام روسیه به شهر بندری آنتورپ در مقایسه با قبل از آغاز جنگ روسیه علیه اوکراین، حدود ۹۵ درصد کاهش یافته است. به جای آن، چین اکنون به مرکز جدید دادوستدهای الماس روسیه تبدیل شده است و کشورهای شوروی سابق، مانند ارمنستان و بلاروس نیز به مراکز جدید برش و پرداخت این سنگ‌ها تبدیل شده‌اند. از آن طرف، این دبی است که با موقعیت جغرافیایی مطلوبش بین شرق و غرب، توانسته است از تحریم‌های موجود علیه روسیه به طور قابل توجهی سود ببرد و حجم زیادی از تجارت روسیه را به سمت خود سرازیر کند.

اتحادیه اروپا دوباره بررسی خواهد کرد لهستان در این هفته درخواست جدیدی برای بررسی تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه الماس‌های روسیه مطرح کرد تا بلکه از این مسیر بتوان عوائد بیش از ۴.۵ میلیارد دلاری مسکو از فروش الماس در سال ۲۰۲۳ را کم کند. اتحادیه اروپا سال گذشته میلادی حدود ۱.۵ میلیارد دلار الماس از روسیه خریداری کرد. پس از حمله مسکو به اوکراین، واشنگتن تحریم‌هایی را علیه شرکت معدنی «الروسا» اعمال کرد و واردات الماس‌های صنعتی با منشأ روسی به ایالات متحده را ممنوع اعلام کرد. سایر کشورهای از جمله بریتانیا نیز در اوایل سال جاری میلادی ممنوعیت مطلق واردات الماس روسیه را اعلام کرد.

تحریم الماس روسیه تا چه حد عملیاتی است و تأثیر آن بر بازار چه خواهد بود؟ قیمت الماس در ماه ژوئن امسال نسبت به رکورد خود در فوریه ۲۰۲۲، به دلایل مختلف اقتصادی کاهش ۱۸ درصدی روپسو بوده است. با این حال، در صورت همراهی اتحادیه اروپا و متقاعد شدن کشورهای همچون هند با اعلام ممنوعیت واردات الماس از روسیه، خریداران جواهرات ممکن است شاهد افزایش قیمت‌ها باشند، اما این افزایش احتمالاً به‌جای ناگهانی به تدریج رخ خواهد داد.

سوال باقی‌مانده این است که با توجه به اینکه صنعت جواهرات که عمدتاً از مشاغل کوچک تشکیل شده و ملکان آن کیفیت، اندازه و شفافیت این سنگ‌های زینتی است و نه منشأ آن؛ آیا این امکان را خواهد داشت تا با این حجم از واسطه‌گری‌ها در این صنعت، باز هم بتواند میدا این سنگ‌ها را شناسایی کند یا خیر. به گفته کارشناسان، یک سنگ الماس از زمان استخراج از معدن تا رسیدن به دست مشتری بین ۲۰ تا ۳۰ بار دست به دست می‌شود.

بستگی دارد که میلیون‌ها نفر از شهروندان در صنعت الماس مشغول به کار هستند. شهر تاریخی آنتورپ در بلژیک نیز مرکز شماره ۱ تجارت الماس در جهان است؛ مقامات بلژیکی نیز توقع دارند تا در وهله اول، ابتدا اعضای گروه هفت (بریتانیا، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، ژاپن و ایالات متحده آمریکا) در هفته‌های آینده این ممنوعیت را اعلام کنند تا ظرفیت روسیه برای تأمین مالی جنگ در اوکراین را محدود کنند. بلژیک با اینکه عضو گروه هفت نیست، اما به عنوان یکی از اعضای اتحادیه اروپا تاکنون جلوی اعمال تحریم‌های پیشنهادی اتحادیه اروپا بر واردات الماس‌های روسیه را گرفته است.

در اتحادیه اروپا اعمال هرگونه تحریمی مستلزم موافقت همه‌جانبه تمامی ۲۷ کشور عضو است. در زمان حمله مسکو به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲، تا کنون ۱۱ دور محدودیت تجاری بر روسیه به عنوان مجازات اعمال کرده است؛ ولی الماس‌های روسی و شرکت معدنی «الروسا» تاکنون از این قضیه مستثنی بوده‌اند. بلژیک اعلام کرده است که اگر محدودیت‌های تازه‌ای بر واردات الماس از روسیه وضع شود آنگاه همین مقدار از تجارت الماس در آنتورپ هم به جای دیگری همچون دبی و هند نقل مکان خواهد داد، مگر اینکه ممنوعیت واردات اتحادیه اروپا از سوی کشورهای بیشتری در سراسر جهان هم رعایت شود.

نسبت به این موضوع بی‌طرف هستند، آگاه بوده و سعی در محدود کردن آن دارند.» پیشنهاد کنونی در میان کشورهای این GV است که گواهی‌های قابل ردیابی دقیقی داشته باشند که امکان ردیابی الماس‌های تراش خورده و صیقلی را به کشور مبدأشان می‌دهد. یکی دیگر از مقامات بلژیکی که نتوانست نامش فاش شود، مدعی شد: «صیقل‌کننده‌های هندی می‌توانند هر چیزی را که بخواهند صیقل دهند، اما (جواهرات روسی) باید تفکیک شوند... در زمانی که الماس صیقل داده شده برای صادرات عرضه می‌شود، مرجع صادر می‌کند. دوباره با استفاده از ترکیبی از داده‌های بازرسی فیزیکی و قابلیت ردیابی، به نسخه اولیه اولیه تبدیل شود.» تولیدکنندگان الماس آفریقایی تا زمانی که نتوانند منشأ محلی سنگ را ثابت کنند از ارائه گواهی GV معاف خواهند بود. این ممنوعیت همچنین احتمالاً شامل همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا خواهد شد، زیرا اتحادیه اروپا یک «عضو نامشخص» GV است. این می‌تواند تأثیر زیادی بر آنتورپ، بلژیک، بزرگترین مرکز تجارت الماس جهان داشته باشد. بر اساس داده‌های یورواسات، اتحادیه اروپا سال گذشته ۱.۴ میلیارد یورو (۱.۵ میلیارد دلار) الماس روسیه وارد کرد، زیرا این اتحادیه هنوز هیچ ممنوعیت یا تحریمی را بر الماس روسیه اعمال نکرده است.

بازار الماس داشته باشد. روسیه بزرگترین تولیدکننده الماس خام در جهان است و کشورهای GV در حال حاضر ۷۰ درصد از بازار مصرف را در اختیار دارند. روسیه را به منظور محدود کردن توانایی روسیه برای تأمین مالی حمله به اوکراین ممنوع کنند. یک مقام بلژیکی که نامش فاش نشد به رویترز گفت، گروه ۷ متشکل از کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، ژاپن، بریتانیا و آمریکا قرار است در چند هفته آینده ممنوعیت واردات را اعلام کند. در صورت اجراء این ممنوعیت از اول ژانویه ۲۰۲۴ اجرایی خواهد شد.

ممنوعیت پیشنهادی می‌تواند تأثیر زیادی بر بازار الماس داشته باشد. روسیه بزرگترین تولیدکننده الماس خام در جهان است و کشورهای GV در حال حاضر ۷۰ درصد از بازار مصرف الماس را در اختیار دارند. تحت این ممنوعیت، GV دیگر اجازه واردات الماس روسی را نخواهد داد، که یک ضربه بالقوه بزرگ برای توانایی ولادیمیر پوتین برای تأمین مالی جنگ در اوکراین است.

ایالات متحده قبلاً تحریم‌هایی را علیه یکی از معدنچیان الماس روسی، شرکت دولتی الروسا اعمال کرده است. الروسا بزرگترین شرکت استخراج الماس در جهان است و مسئول ۹۰ درصد ظرفیت استخراج الماس روسیه است. ایالات متحده از آوریل ۲۰۲۲ تحریم‌هایی را علیه الروسا اعمال کرده است، اما اقدامات پیشنهادی GV تهدید تحریم‌ها را یک قدم جلوتر می‌برد.

شرکت بزرگ جهانی الماس De Beers نشان داده است که صنعت الماس از این اقدامات تا زمانی که به درستی اجرا شود حمایت خواهد کرد. این شرکت گفت: «سوال این است که چگونه می‌توانیم این کار را به‌طور جمعی و مؤثر انجام دهیم تا همه بخش‌های صنعت - بزرگ و کوچک - نشان داده شوند.»

با این حال، نگرانی‌هایی در مورد اینکه چگونه این حرکت می‌تواند بر برش‌دهنده‌ها و صیقل‌دهنده‌های الماس در هند و آفریقا تأثیر بگذارد، وجود دارد. پاول زمینسکی، تحلیلگر الماس گفت: «نمایندگان صنعت کاملاً قانعانه در این بحث شرکت کرده‌اند و بنابراین مقامات دولتی از تأثیر منفی این امر بر مراکز مانند هند و آفریقا که

منظور از معدن دیجیتال چیست؟

تولیدات فناوری به صورت پیش‌ساخته بوده و قابل تغییر نیستند. بهره‌گیری کاربر از سیستم جدید و یادگیری آن نیز با پیچ و خم‌هایی همراه است و رسیدن به نیروی کاری که بتواند اهمیت و ارزش استفاده از فناوری جدید را درک کند در برخی از افراد با دشواری همراه است.

آینده معدن به فناوری گره خورده است با وجود تمام چالش‌هایی که در مسیر حرکت به سمت استفاده از فناوری وجود دارد، دنیای دیجیتال معتقد است که ما هنگامی که به سمت صنایع معدنی در قرن بیستم و یکم حرکت می‌کنیم باید به دنبال راه‌حل‌های مورد نیاز و موجود باشیم چرا که راه بازگشتی وجود ندارد. کارشناسان این شرکت بر این باورند که رسیدن به بهره‌وری در یک شرکت معدنی نیازمند استفاده از یک سیستم یکپارچه است و همگی آن‌ها باید در قالب یک سیستم جامع اجرایی جمع شوند. این بدان معنی است که شرکت‌ها باید از داشتن چندین راه‌حل صنعت در هر سایت فاصله بگیرند ضمن اینکه باید بر پیچیدگی‌های سرمایه‌گذاری در این بخش غلبه کرد برطرف‌سازی این مشکل نیازمند این است که پروژه‌ها به صورت مداوم اجرا شده و اقدامات نگهداری به‌منظور مدرن بودن همواره انجام شود.

از دست رفتن فرصت‌ها در فرآیندهای دستی درنهایت می‌توان نتیجه گرفت که کنترل دستی باید جای خود را به کنترل خودکار بدهد چرا که تصمیماتی که انسان می‌گیرد نمی‌تواند به‌یای سرعت تجارت در دنیای کنونی حرکت کند. ضمن اینکه، نتیجه داشتن فرآیند کنترل به صورت دستی می‌تواند سبب از دست رفتن فرصت‌ها شود. یکی از کلیدی‌هایی که می‌تواند به سرعت به افزایش بازدهی در بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال در شرکت‌های معدنی منجر شود انتخاب درست در بهره‌گیری از فناوری است چرا که سرمایه‌گذاری با مقیاس درست و مناسب می‌تواند موجب تغییر در یک ساختار عملیاتی باشد.

پلتفرم‌هایی که به کمک معدن‌داران می‌آید این بدان معنی است که معدن‌کاران به وظایف خود عمل کرده و از بهترین ابزارهای متناسب با نیاز خود استفاده کنند و هر یک از راه‌حل‌های و قابلیت‌های داده‌ها و آنالیزها متناسب با نیاز مجموعه خود را به کار گیرند و یا از پلتفرم‌های صنعتی مانند سرویس اینترت‌ت‌اشیا یا استفاده از عملکردهای پلتفرم‌های یادگیری ماشینی استفاده کنند.

احتمال ادامه روند نزولی تقاضا و قیمت لیتیوم در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۳

معمولاً در ماه‌های سپتامبر و اکتبر هر سال، اوج حجم تقاضا برای مواد اولیه در بازارهای چین اتفاق می‌افتد؛ به همین دلیل از این دو ماه با عنوانی چون «سپتامبر استثنایی» و «اکتبر پرمایه» یاد می‌شود. با این حال ممکن است حجم تقاضا در بازار لیتیوم چین در سال ۲۰۲۳ همچون سال‌های گذشته نباشد.

معمولاً همانند سال‌های گذشته، حجم تقاضا برای نمک‌های لیتیوم از سوی تولیدکنندگان کاتد در چین طی ماه‌های سپتامبر و اکتبر به اوج خود می‌رسد و تولیدکنندگان در آستانه تعطیلات یک هفته‌ای روز ملی این کشور و به منظور تأمین نیاز مصرف‌کنندگان در سه ماهه چهارم سال در زمان اوج تقاضا، تمهیدات لازم در قالب افزایش ذخیره‌سازی در انبارها را انجام می‌دهند.

به نظر می‌رسد به دلیل کاهش حجم تقاضا برای لیتیوم، استقبال از خرید این ماده در ماه‌های سپتامبر و اکتبر در سال جاری، چندان مثل قبل زیاد نباشد. در همین راستا، یکی از تولیدکنندگان لیتیوم در چین به موسسه «Fastmarkets» گفت: اگر قرار باشد همانند سال‌های گذشته اوج تقاضا برای لیتیوم اتفاق بیفتد، از قبل حجم تقاضا برای این ماده یک‌دست خواهد بود.

وضعیت مازاد عرضه در بحبوحه کاهش تقاضا برای لیتیوم یکی دیگر از تولیدکنندگان لیتیوم در چین مطرح کرد: در کل زنجیره تأمین، از تولیدکنندگان لیتیوم گرفته تا تولیدکنندگان باتری، وضعیت مازاد عرضه حکم‌فرما است. به همین دلیل حجم تقاضا برای مواد اولیه مورد استفاده در تولید باتری از جمله لیتیوم، با روند نزولی مواجه شده است. این مسئله یکی از مهم‌ترین عواملی است که بر اساس آن می‌توان اعلام کرد استقبال از خرید لیتیوم در ماه‌های سپتامبر و اکتبر در سال جاری میلادی چندان همانند قبل زیاد نخواهد بود.

وی افزود: پیش‌بینی می‌شود که نرخ رشد سالانه حجم فروش خودروهای الکتریکی در مقایسه با سال ۲۰۲۳ کمتر باشد و روند کاهش قیمت لیتیوم نیز ادامه پیدا کند. بر این اساس مصرف‌کنندگان و خریداران ترجیح می‌دهند بر وضعیت فعلی بازار لیتیوم تا به ثبات رسیدن آن نظارت کنند و ضمن فعالیت با لیتیوم نیز برخی صنایع به وضعیت مازاد عرضه به علت کاهش حجم تقاضا در بخش باتری اشاره

کردند. به گفته این منابع، کاهش حجم سفارش‌های مواد اولیه از سوی تولیدکنندگان باتری در کنار کاهش حاشیه سود این تولیدکنندگان، مزید بر علت شد تا تولیدکنندگان کاتد در چین در هفته‌های اخیر با وجود فعالیت در ظرفیت کامل، در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۳ نرخ‌های تولید کمتری را به ثبت برسانند. به گفته چندین فعال بازار، نرخ تولید کاتد باتری لیتیوم آهن فسفات (LFP) در حال حاضر به‌طور متوسط ۶۰ تا ۷۰ درصد ظرفیت تولیدکنندگان است؛ در حالی که مقدار تولید باتری نیکل کبالت منگنز (NCM) کمتر از ۵۰ درصد است.

روند نزولی در بازار لیتیوم برخی از فعالان بازار به ادامه روند نزولی در بازار لیتیوم و عدم بازیابی آن در کوتاه‌مدت معتقد هستند. یکی دیگر از تولیدکنندگان کاتد باتری تأکید دارد که توقف روند نزولی قیمت لیتیوم، به افزایش حجم تقاضا برای آن در بازار بستگی دارد. وی اضافه کرد: در صورتی که حجم تقاضا برای لیتیوم افزایش نیابد، روند نزولی قیمت این ماده همچنان ادامه خواهد داشت. عدم ارائه بسته‌های حمایتی که ممکن است بازار باتری و لیتیوم را تقویت کند، یکی دیگر از دلایلی است که روند نزولی موجود در بازار لیتیوم وجود دارد. برخی از منابع متعدد معتقدند که این روند کاهش می‌تواند تا سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۳ ادامه داشته باشد؛ مگر اینکه سیاست‌گذاری‌ها و بسته‌های حمایتی که می‌تواند به طور قابل توجهی و مستقیماً بر بازار خودروهای الکتریکی تأثیر بگذارد، اجرایی شود. همچنین حجم تقاضای لیتیوم در ماه‌های سپتامبر و اکتبر، یک شاخص مهم برای عملکرد روند تقاضا در بازارهای لیتیوم و باتری در سه ماهه چهارم سال جاری خواهد بود. یکی از تولیدکنندگان لیتیوم در این رابطه خاطر نشان کرد: اگر حجم تقاضای لیتیوم در ماه‌های سپتامبر و اکتبر در سال جاری میلادی چندان همانند قبل زیاد نخواهد بود.

وی افزود: پیش‌بینی می‌شود که نرخ رشد سالانه حجم فروش خودروهای الکتریکی در مقایسه با سال ۲۰۲۳ کمتر باشد و روند کاهش قیمت لیتیوم نیز ادامه پیدا کند. بر این اساس مصرف‌کنندگان و خریداران ترجیح می‌دهند بر وضعیت فعلی بازار لیتیوم تا به ثبات رسیدن آن نظارت کنند و ضمن فعالیت با لیتیوم نیز برخی صنایع به وضعیت مازاد عرضه به علت کاهش حجم تقاضا در بخش باتری اشاره

امانت را به اهلسن

بسیار بید!

عبدالله تیموری‌نیا

فعال صنعت روی

صنعت روی یکی از صنایع مهم کشور به شمار می‌آید و در حال حاضر حتی با وجود شرایط نامناسب تولید، ۷۰ درصد روی تولید شده در کشور صادر می‌شود که ارزش آوری قابل توجهی را به همراه دارد. صنعت روی یکی از صنایع مهم کشور به شمار می‌آید و در حال حاضر حتی با وجود شرایط نامناسب تولید، ۷۰ درصد روی تولید شده در کشور صادر می‌شود که ارزش آوری قابل توجهی را به همراه دارد. طی دو سال اخیر به دلیل تحریم‌هایی که علیه کشور وضع شده است، فروش نفت، هم از لحاظ مقدار و هم از لحاظ قیمت با چالش‌های زیادی مواجه شده است و در این بین صنعت روی با صادرات ۱۰۰ هزار تن در سال، توانسته است حرفی برای گفتن داشته باشد. در سال ۱۳۷۶ خاک معدنی انگوران بر اساس میزان ظرفیت درج شده در پروانه بهره‌برداری واحدهای ذوب روی، به صورت سهمیه‌ای در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌گرفت. شرایط آن زمان رضایت‌بخش بود و تولیدکنندگان دغدغه‌ای از بابت تأمین مواد اولیه خود نداشتند. در سال ۱۳۸۴ پس از واگذاری معدن انگوران به یک شرکت دولتی، فرایند سهمیه‌بندی دچار مشکل شده علاوه بر این یک سال بعد یعنی در سال ۱۳۸۵ با ریزش معدن انگوران، میزان سهمیه تخصیص داده شده به تولیدکنندگان، به شدت تقلیل یافت. بعد از این اتفاق، عیار خاک معدنی عرضه شده نیز کاهش یافت و قیمت آن روز به روز افزایش پیدا کرد و نهایتاً در سال ۱۴۰۰، سهمیه تولیدکنندگان به طور کامل حذف و خاک معدنی در بورس کالا با قیمت رقابتی عرضه شد. در کنار افزایش قیمت خاک معدنی، کاهش کیفیت خاک معدنی اکسیدی در معدن انگوران، مشکل دیگر پیش روی صنعت روی است. میزان سولفور خاک معدن انگوران که در ابتدا کربناته و اندکی اکسیده بود، به مرور افزایش یافته است و هم‌اکنون خاک معدنی انگوران که در بورس کالا عرضه می‌شود، دارای سولفور بالایی است. در این میان این سوال مطرح می‌شود که چرا معدن روی زیر نظر بخش خصوصی اداره نمی‌شوند؟ اگر معادن در اختیار هلدینگ‌ها و کنسرسيوم‌ها قرار می‌گرفتند، طبیعتاً به سرمایه‌گذاری برای راه‌اندازی خط تنویه هم افزایش پیدا می‌کرد زیرا در آن صورت، تولیدکنندگان از نظر تأمین مواد اولیه اطمینان خاطر به دست می‌آوردند. در حال حاضر سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به دلیل عدم تأمین کافی خاک معدنی، تمایلی به راه‌اندازی خط تنویه که حداقل هزینه آن دو هزار میلیارد تومان است، ندارند. با در نظر گرفتن ارزش آوری صنعت روی و این نکته مهم که تولیدکنندگان بخش خصوصی همچون شرکت‌های دولتی به طور مستقیم تحریم نشده‌اند، اگر تکنولوژی تولید روی بهره‌رود و امکان جلد جدیدی دیگر همچون نیکل و کبالت فراهم شود، میزان ارزش آوری این صنعت چندین برابر خواهد شد. در پایان باید گفت که واگذاری معادن روی و امتیاز بهره‌برداری از آن‌ها به تولیدکنندگان، تنها راهکار نجات‌بخش این صنعت است؛ پی پیام و امانت را به اهلسن بسپاریم.

امیر ساجدی

هدف از اجرای پروژه انتقال آب دریای عمان به استان های شرق، شیرین سازی و انتقال آب در مجموع به میزان سالیانه ۸۰۰ میلیون متر مکعب است که با راهبری ایمیدرو و شرکت های بزرگ معدن و صنایع معدنی عملیاتی می‌شود. طرح توسعه پروژه های نمکزدایی و انتقال آب از دریای عمان و خلیج فارس به استان های قزوین، فلات مرکزی و شرق کشور که بزرگترین پروژه آبی جهان نیز محسوب می‌شود، با حمایت رهبر معظم انقلاب از سال ۱۳۹۷ کلید خورد. ایشان فرمودند: «انجام این طرح بسیار مهم است و باید تسهیل و تسهیل‌ها را فراهم کرد». رهبر معظم انقلاب همچنین در خطاب اخیر به مسوولان تأکید کردند که «همه راه‌ها برای تأمین آب سیستان و بلوچستان باید پیاده شود». ایشان فرمودند «مسئله آب زابل خیلی اهمیت دارد. همه کارها، همه راه‌ها باید پیاده شود زیرا اینکه حق مردم در مورد آب تأمین نشود و آن شالله خواهد شد. این کارها خواهد شد. کارهای زیادی انجام گرفته؛ کارهای زیادی هم پیش‌روی ما است که باید انجام بگیرد.» پیام رهبر انقلاب، ندای امید آفرینی به توسعه پایدار شرق کشور است و ایمیدرو در لیبیک به فرمایشات معظم له، تلاش کرده تا آب دریا را به کام این منطقه شیرین کند. هدف از اجرای پروژه انتقال آب دریای عمان به استان های شرق، شیرین سازی و انتقال آب در مجموع به میزان سالیانه ۸۰۰ میلیون متر مکعب است که در فاز نخست این پروژه شیرین‌سازی حدود ۲۰ میلیون متر مکعب در سال هدف‌گذاری شده است. این پروژه را راهبری ایمیدرو

شرکت‌ها

افزایش ۱۲ درصدی استخراج زغال سنگ حرارتی در طبس

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت طبس گفت: در زمینه استخراج زغال سنگ حرارتی نیز در ۶ ماه ابتدای امسال در مقایسه با سال گذشته ۱۲ درصد افزایش تولید داشته‌ایم. به گزارش روزگار معدن از خراسان جنوبی؛ طبس پایتخت زغال سنگ کشور است زیرا ۷۶ درصد ذخایر این ماده معدنی در اعماق زمین آن قرار گرفته است. به علاوه از این شهرستان به عنوان بهشت زمین شناسان یاد می‌شود زیرا مواد معدنی دیگری مانند فلورین، تراورتن، مرمر، مرمریت، خاک و سنگ سنسوز، خاک صنعتی، کالونت، پتاس، سنگ آهن، باریت، لاشه آهنکی، سولفات، بنتونیت و... هم در زمین طبس وجود دارد. آن طور که محمود زارع نیا، رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت طبس امروز در گفت

میزان زغال سنگ از ۲۳ معدن فعال زغال سنگ استخراج شده که با کارخانه‌های کک سازی و فولادسازی سراسر کشور ارسال شده است. زارع نیا افزود: در زمینه استخراج زغال سنگ حرارتی نیز در ۶ ماه ابتدای امسال در مقایسه با سال گذشته ۱۲ درصد افزایش تولید داشته‌ایم. این مقام مسوول متذکر شد: در برنامه داریم تا استخراج این ذخایر تا پایان سال افزایشی بیش از سال گذشته داشته باشد. زارع نیا با اشاره به این که زغال سنگ محصول راهبردی در صنعت فولاد کشور به حساب می‌آید تصریح کرد: به طور حتم باید زیرساخت‌های آن در پایتخت زغال سنگ ایران فراهم شود تا زمینه استخراج نیز بیش از پیش فراهم آید و در نتیجه ورود این ذخایر به کشور محدود شود.

ایمیدرو در راه محقق کردن پیام رهبر انقلاب

پروژه انتقال آب دریای عمان به اصفهان، هدف شیرین سازی و انتقال آب در مجموع به میزان ۶۰۰ میلیون متر مکعب در سال است که فاز نخست آن به شیرین سازی حدود ۲۰۰ میلیون متر مکعب در سال به استان اصفهان اختصاص دارد. طول مسیر این طرح یک هزار و ۲۰۰ کیلومتر است. شرکت های شرکت فولاد مبارکه، شرکت ذوب آهن، اتاق بازرگانی اصفهان، پالایشگاه نفت اصفهان، سازمان همیاری شهرداری های استان اصفهان، شهرداری اصفهان و شرکت فلز تدارک فولاد مبارکه در آن سهامدار هستند. میزان سرمایه گذاری در این پروژه ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار است. فاز اول این طرح (خط ۳) از سیرجان تا اصفهان است که هزینه اجرای این فاز ۲۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است. طول مسیر آن ۵۲۰ کیلومتر بوده و در همه قطعات از اصفهان تا سیرجان مناصف بر گزار و پیمانکار اجرایی مستقر شده است. هم اکنون عملیات اجرایی در بیش از ۲۴ جبهه کاری در مسیر در حال انجام است. ۵۲۰ کیلومتر بازرگشایی مسیر (ROW) در خط شمالی اصفهان انجام شده و همچنین ۳۰۸ کیلومتر تولید لوله، ۴۲۰ کیلومتر حفاری کانال، ۲۱۴ کیلومتر لوله ورودی کارگاه ها و عملیات اجرایی ۲ مخزن و یک ایستگاه پمپاژ انجام شده است. برپایه این گزارش، فاز دوم این طرح (خط ۶) از ساحل سیریک تا سیرجان است که هزینه اجرای فاز دوم ۱۱۲ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان است و به منظور انتقال تا ۴۰۰ میلیون متر مکعب آب از دریای عمان تعریف شده است. طول مسیر این طرح ۴۴۴ کیلومتر است که تاکنون عملیات نقشه برداری هوایی مسیر انجام شده، بازرگشایی مسیر آغاز شده و تمکک ساحل سیریک و آماده سازی برای آغاز عملیات اجرایی آبگیر و آب شیرین کن و نیروگاه به انجام رسیده است.

در صد و پیشرفت برنامه‌های ۸.۲۶ درصد همراه است. ظرفیت آگیری در دو فاز ۴.۲ میلیارد متر مکعب در سال و آبگیر گام نخست با ظرفیت ۱.۲ میلیارد متر مکعب در سال است. گام اول نمک زدایی ۲۸۰ میلیون متر مکعب در سال و ظرفیت نیروگاه بر اساس مجوز گاز اخذ شده ۹۲۰ مگاوات است. مساحت سایت های آگیری، شیرین سازی و نیروگاه ۲۶۴ هکتار است که ظرفیت شیرین سازی در فاز اول ۲۸۰ میلیون متر مکعب در سال خواهد بود.

این راستا، شرکت تأمین آب صنایع و معادن (ایمواکو) در حمایت وزارت صمت و با مشارکت بخش خصوصی در سال ۱۳۹۹ با هدف تأمین آب مورد نیاز صنایع و معادن استان های شرقی کشور با سرمایه ثبتي معادل ۱۵ هزار میلیارد ریال تأسیس شد و رسالت اجرای طرح نمک زدایی و اجرای خط چهارم طرح ملی انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان و خراسان رضوی را بر عهده گرفت. پروژه‌ای که هم اینک با پیشرفت فیزیکی ۱۲.۸۴

و شرکت های بزرگ معدن و صنایع معدنی عملیاتی می‌شود. پروژه انتقال آب دریای عمان به استان های خراسان جنوبی و رضوی و سیستان و بلوچستان اختصاص دارد و طول مسیر آن یک هزار و ۲۴۴ کیلومتر خط اصلی است. شرکت های گل گهر، فولاد مبارکه، ملسی صنایع مس ایران، شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، گهر زمین، فولاد خراسان و پالایشگاه سراسر استان آن هستند که سرمایه گذاری در پروژه سه میلیارد و ۵۵۰ میلیون دلار است. در

انقلاب طرح‌های توسعه خود را همواره با نام شهدا افتتاح کرده است، ادامه داد: مگا مدول‌های واحد احیا مستقیم فولاد مبارکه به نام شهید حسین خرازی مرین شد؛ پس از آن نورد گرم ۲ فولاد مبارکه به نام سردار سلیمانی کلید خورد و امروز جمع این سه رفیق بهشتی با نام‌گذاری نیروگاه فولاد مبارکه به نام شهید احمد کاظمی،

در این شرکت تجلی دوبارهای یافت. طبینیا در ادامه گفت: انقلاب اسلامی به ما موخت که توکل بر خدا و تکیه بر اراده ایرانی راه برون‌رفت از مشکلات خواهد بود. امروز در شرایطی قرار داریم که فولاد مبارکه به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد غرب آسیا و شمال آفریقا در شرایط تحریمی و رکود جهانی در این صنعت و علی‌رغم محدودیت‌های موجود به‌اندازه تولید برخی از کشورهای جهان به‌تنهایی تولید فولاد دارد. ما در فولاد مبارکه به‌تنهایی اندازه کل کشور عربستان، اسپانیا، اتریش، استرالیا و مازنی فولاد تولید می‌کنیم و نقش مؤثر فولاد مبارکه در رسیدن به جایگاه دهم در بین کشورهای تولیدکننده فولاد در جهان، غیرقابل انکار است.

امروز در صنعت فولاد کشور به قلعه‌ها نزدیک هستیم

مدیرعامل فولاد مبارکه با بیان اینکه لازم است در همین زمینه از کلام رهبر معظم انقلاب استفاده کنیم و اعلام کنیم که امروز در صنعت فولاد کشور به قلعه‌ها نزدیک هستیم، ادامه داد: برای رسیدن به جایگاه هفتم جهانی بر اساس افق سال ۱۴۰۴ مسیر چندان زیادی نداریم که اگر تابستان گذشته و زمستان سال قبل با قطعی گاز و برق مواجه نبودیم، می‌توانستیم رتبه هفتم جهان را نیز پشت سر بگذاریم.

طبینیا همچنین به تولید ورق فولادی برای تولید لوله‌های انتقال گاز ترش در فولاد مبارکه اشاره کرد و گفت: دشمن به خیال خام خود فکر می‌کرد با تحریم کردن ما، پروژه‌های انتقال نفت و گاز ما را متوقف کرده است؛ اما موفق نشد و زمانی که از تحریم راه به جایی نبرد، ما را در سال گذشته مورد بزرگ‌ترین حمله سایبری صنعت طی چند سال اخیر در دنیا قرار داد.

دشمن به خوبی می‌داند توقف فولاد مبارکه یعنی توقف امید

وی در ادامه تصریح کرد: دشمن به خوبی می‌داند توقف فولاد مبارکه یعنی توقف امید، توقف صنعت و توقف فولاد مبارکه یعنی ناامیدی کسانی که سهام فولاد مبارکه را در بورس خریداری کردند. مدیرعامل فولاد مبارکه تصریح کرد: فولاد مبارکه به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های بورسی ایران انتفاع بسیاری از مردم عزیز ایران را در بر دارد، فارغ از صندوق‌های استانی و سهام عدالت که زندگی میلیون‌ها نفر متأثر از آن خواهد بود و ۳۰ درصد سهام فولاد مبارکه مربوط به آنها است.

فولاد فلز مردم و مایه منفعت برای مردم است

محمدیاسر طبینیا ظهر در ادامه گفت: اگر طلا و نقره ما تهاخر است، فولاد نیز فلز مردم و مایه منفعت برای مردم است. در همین راستا در زمان شیوع ویروس کرونا فولاد مبارکه اکسیژن تولیدشده در شرکت را به‌صورت رایگان در اختیار بیمارستان‌های درمانگر این ویروس و مردم شریف ایران قرار داد. وی با اشاره به فعالیت‌های فولاد مبارکه در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی نیز گفت: امروز فولاد مبارکه در پروژه انتقال آب از دریای عمان به فلات مرکزی سرمایه‌گذاری کرده و با کیفیت‌ترین نیروگاه را وارد مدار تولید کرده و پس از آن مدیرعامل فولاد مبارکه اضافه کرد: مستقیم بود و عده‌ای فولاد باید منافع مردم را دربر داشته باشد و به همین دلیل با ورود به توسعه ورزش استان، ورزشگاه نقش‌جهان را تکمیل کردیم و در اختیار مردم شریف استان قرار دادیم؛ همچنین امروز فولاد مبارکه در توسعه راه‌های استان و بهینه‌سازی مدارس و احداث آنها نقش‌آفرینی می‌کند. وی گفت: مستقیم بر مبنای ظرفیت‌های فولاد مبارکه در فولاد صنعت، انسان‌ساز باشد؛ یعنی برخلاف تئوری توسعه غرب، هدف ما در فولاد مبارکه فقط تولید فولاد نیست؛ ما هدفمان انسان‌سازی برای ساخت یک ایران آباد و آرمان ما و هدف تعریف‌شده ما خلق آینده‌ای بهتر برای ایران عزیز است.

ما مدعی جایگزینی اقتصاد فولادی به‌جای اقتصاد نفتی هستیم

طبینیا تصریح کرد: ما مدعی جایگزینی اقتصاد فولادی به‌جای اقتصاد نفتی هستیم که امیدواریم با حمایت‌های همیشگی رئیس‌جمهور که همواره تولید را رکن رکن اقتصاد قلمداد کرده‌اند و با حمایت‌های وزارت صمت، از این پس با صورت‌بندی‌های انرژی و ارزی و صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه مواجه باشیم و بتوانیم افتخارات بیشتری برای کشور رقم بزنیم.

رئیس‌جمهور در آیین راه‌اندازی نیر و گاه شهید حاج احمد کاظمی شرکت فولاد مبارکه:

کار در فولاد مبارکه با برنامه‌ریزی دقیق در حال پیشرفت است

انرژی نیست؛ در حکم خوراک است؛ بنابراین برنامه‌های که در فولاد مبارکه برای پیششاری در جهان مطرح است این است که به سمت فولاد سبز برویم. علی‌آبادی افزود: نکته دیگر آن که فولاد صنعت مادر است و بدون فولاد هیچ صنعتی نمی‌تواند شکل بگیرد؛ ولی تحولات بزرگی در مسیر فولاد قرار دارد که در بخشی حرکت کرده‌ایم و در بخش‌های دیگر نیز باید به‌عنوان پیششار حرکت کنیم. علی‌آبادی افزود: نکته دیگری که در صحبت‌های دکتر طبینیا به آن اشاره شد، اینکه تولید محصولات خاص از جمله ورق رنگی و فولاد زنگ‌نزن، گام‌های اولیه است. گام‌های مهم‌تر رقتن به سمت فولاد پیشرفته‌تر مثل ورق هسته‌ای است که می‌تواند نیاز کشور را تأمین کند و در آینده در زنجیره ارزش در خودرو و نیروگاسازی استفاده شود و همچنین ورق هسته‌ای ایرانی در زرتان‌های ایرانی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

مدعی جایگزینی اقتصاد فولادی به‌جای اقتصاد نفتی هستیم

به گزارش خبرنگار فولاد، محمدیاسر طبینیا مدیرعامل فولاد مبارکه نیز در این آیین ضمن خلاقیت به همه کارکنان فولاد مبارکه و پیمانکاران برای رکوردزنی در راه‌اندازی نیروگاه شهید احمد کاظمی با کلاس F اظهار کرد: ۷۰ درصد از تجهیزات این نیروگاه از قطعات و تجهیزات تولید داخل است. استان اصفهان که با تقدیم نزدیک به ۲۳ هزار شهید، ۱۰ درصد شهدای کشور را در دفاع مقدس به خود اختصاص داده است، امروز علاوه بر تمدن و فرهنگ تاریخی خود، توسط جوانان پیششار از منظر افتخار آفرینی صنعتی نیز با تولید نزدیک به ۴۵ درصد فولاد کشور به‌عنوان قطب تولید فولاد ایران شناخته می‌شود و با بیان اینکه فولاد مبارکه به‌عنوان بزرگ‌ترین دستاورد صنعتی پس از انقلاب و مولود

توسعه صنایع نیاز به سرمایه‌گذاری دارد

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت گفت: صنایع ما نیاز به سرمایه‌گذاری دارند. اگر به امر توجه کافی نداشته باشیم، مسلماً صنایع در همان نقطه‌ای که هستند متوقف خواهند شد؛ به‌عنوان مثال، فولاد مبارکه که دیگر صنعتی پررونق، پیشرفته و مولد نخواهد بود و نخواهد توانست محصولاتی مانند فولاد زنگ‌نزن و ورق‌های مورد نیاز صنایع لوازم خانگی و خودروسازی را تولید کند. وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: یکی از مشکلات موجود، موضوع صندوق بازنشستگی فولاد و مشکلات پیرامون آن است که دستور رسیدگی به آن را صادر کردیم.

رئیس‌جمهور در بخش پایانی سخنان خود به بهره‌برداری رسیدن مرحله اول نیروگاه سبک تک‌ریزی فولاد مبارکه را موهون تلاش همه کارگران، کارشناسان و مدیران فولاد مبارکه دانست و گفت: در فولاد مبارکه همه در کسب این افتخارات نقش دارند و باید به تلاش همه شهما که در هر شرایط آب‌وهوایی کنار خطوط تولید، سختی‌ها را متحمل می‌شوند و برای کشور اقتدار آفرینی می‌کنید بسیار ارزشمند است؛ از این رو از خانواده‌های محترمی که صبورانه در کنار شما تلاش می‌کنند، صمیمانه قدر دانی می‌کنم.

در ادامه وزیر صمت در آیین راه‌اندازی فاز اول نیروگاه شهید حاج احمد کاظمی گفت: اگر با محدودیت گاز مواجه شویم، تولید نخواهیم داشت. گاز در حکم

با حضور رئیس‌جمهور و جمعی از اعضای هیات دولت، مسئولان استان اصفهان و مدیرعامل فولاد مبارکه، واحد اول گازی نیروگاه سبک تک‌ریزی فولاد مبارکه اصفهان که به نام «شهید حاج احمد کاظمی» مزین شده است به‌عنوان نخستین واحد نیروگاهی کلاس F صنایع در محل مصرف، راه‌اندازی شد تا گام بلندی برای تأمین پایدار برق مورد نیاز این صنعت و جبران ناترازی برق شبکه سراسری برداشته شده باشد.

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، روز جمعه هفتم هم‌راه، در جریان دومین سفر استانی خود به اصفهان، پس از بازدید از مرحله اول انتقال آب از دریای عمان به اصفهان که با مشارکت و سرمایه‌گذاری ویژه فولاد مبارکه در حال انجام است، با حضور در مراسم‌شهادی فولاد مبارکه به مقام شامخ شهدا ادای احترام و پس از آن، از خطوط تولید فولاد مبارکه بازدید کرد.

وی در ادامه، فاز اول گازی نیروگاه سبک تک‌ریزی «سردار شهید حاج احمد کاظمی» این شرکت را راه‌اندازی کرد و پس از آن، در جمع مدیران و کارکنان فولاد، طی بیاناتی اظهار کرد: برای بنده توفیق ارزشمندی بود که در جمع کارکنان، مهندسان، کارگران، مشاوران و مدیران فولاد مبارکه حاضر شوم و از زحمات مدیرعامل و سایر مدیران و کارکنان برتلاش و مخلص این شرکت قدر دانی کنم.

امروز در فولاد مبارکه برنامه‌های بسیار ارزشمندی برای خود تأمین و خودکفایی انجام شده است

رئیس‌جمهور در ادامه سخنان خود با تأکید بر اهمیت پیشگیری از خام‌فروشی گفت: امروز در فولاد مبارکه برنامه‌های بسیار ارزشمندی برای خود تأمین و خودکفایی انجام شده و این اقدامات گام‌های بسیار مهمی به شمار می‌رود. در نظر داشته باشیم مادام که یک صنعت، به‌عنوان مثال در حوزه آب، بتواند آب مورد نیاز خود را از محل تصفیه پساب صنعتی و شهری تأمین کند یا با اجرای پروژه‌ای نظیر انتقال آب از دریای عمان به فلات مرکزی برای صنایع استان اقدام کند، به‌یقین گام مهمی در جهت خود تأمین برداشته است.

کار بزرگی که امروز در فولاد مبارکه رقم خورد بسیار مهم است

وی با اشاره به اهمیت ورود فولاد مبارکه برای احداث نیروگاه و به بهره‌برداری رساندن این پروژه گفت: کار بزرگی که امروز در فولاد مبارکه رقم خورد بسیار مهم است؛ احداث نیروگاه به‌صورت مستقل برای صنعت با هدف گذاری ۹۱۴ مگاوات تولید برق که امروز ۲۰۷ مگاوات آن بهره‌برداری شد، گام بسیار مهمی است. اینکه برق خانگی از برق صنعتی جدا باشد و این صنعت بتواند برق خود را تأمین کند و همچنین اقدامات فولاد مبارکه در حوزه تأمین آب بسیار حائز اهمیت است.

تولید فولاد سبز یکی دیگر از اقدامات بسیار مهم برای کشور ماست

کارکنان مجموعه فولاد مبارکه دلی ملو از ایمان و امید به آینده دارند

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: امروز در جریان بازدیدی که از فولاد مبارکه داشتیم، کارکنان این شرکت اذعان داشتند که سلام ما را به مقام معظم رهبری برسانید و بگویید کارگران اجازه نخواهند داد حرف شما روی زمین بماند و اجازه نخواهیم داد دشمن‌ها شاد شوند؛ حتماً تولید کشور را ارتقا خواهیم داد و رشد تولید را در کشور به شرایطی خواهیم رساند که مردم آرامش داشته باشند.

کار در فولاد مبارکه با برنامه‌ریزی دقیق در حال پیشرفت است

آیت‌الله رئیسی ادامه داد: امروز در بازدید کوتاهی که از فولاد مبارکه داشتیم، احساس کردیم که در این مجموعه کاملاً با برنامه‌ریزی دقیق در حال پیشرفت است. برداشت من این بود که هدف‌گذاری‌های بسیار خوبی در این مجموعه انجام شده است. به‌خاطر داشته باشیم مجموعه‌ای که هدف و برنامه، اراده پولادین و ایمان قوی دارد و گام‌های استوار برمی‌دارد حتماً به جایگاه برتر و جایی که در شأن اوست خواهد رسید. رئیس‌جمهور تصریح کرد: اگر مسئولان فولاد مبارکه می‌خواستند به جایگاه‌های سال قبل ارتقا دهند، نباید این گام‌ها را برمی‌داشتند؛ ولی خوشبختانه در هر بخشی از این شرکت که وارد شدیم، مشاهده کردیم که برای آینده، برای حرکت، خود تأمین، خودکفایی و استقلال برنامه‌ریزی شده است.

کارکنان مجموعه فولاد مبارکه دلی ملو از ایمان و امید به آینده دارند

وی ادامه داد: در فولاد مبارکه برای زنجیره فولاد از سنگ تا رنگ و تا همه محصولات که در زندگی مردم بروز و ظهور دارد، برنامه‌ریزی وجود دارد. این صنعت زیربنای بسیاری از صنایع است و در کشور امید ایجاد می‌کند. رئیسی در ادامه سخنان خود با اشاره به اقدامات فولاد مبارکه در حوزه مسئولیت‌های

مدیر اسبق امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران گفت: اکنون قیمت نفت در بورس جهانی تعیین می‌شود و شاخص‌ها و ایندکس‌ها نیز بر اساس دلار است به همین دلیل فروش نفت بدون دلار رویایی به نظر می‌رسد. محسن قمصری مدیر اسبق امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران در با اشاره به اینکه نوسان قیمت نفت عوامل مختلفی را به دنبال دارد گفت: نوسان قیمت نفت دلایل متعددی مانند نوسان تقاضا، عرضه و تغییرات هزینه‌های حمل و نقل را دارد که در کنار آن سفته بازی در بازارهای نفتی هم عاملی برای نوسان قیمت است که سفته بازها سعی می‌کنند قیمت را در سطوحی که مد نظرشان است برسانند و مانع افزایش یا کاهش قیمت شوند.

ایسن کارشناس بازار نفت ادامه داد: از این جهت قیمت نفت را باید لحظه‌ای مورد بررسی تعیین می‌شود و شاخص‌ها و ایندکس‌ها نیز بر اساس دلار است به همین دلیل فروش نفت بدون دلار رویایی به نظر می‌رسد. محسن قمصری مدیر اسبق امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران در با اشاره به اینکه نوسان قیمت نفت عوامل مختلفی را به دنبال دارد گفت: نوسان قیمت نفت دلایل متعددی مانند نوسان تقاضا، عرضه و تغییرات هزینه‌های حمل و نقل را دارد که در کنار آن سفته بازی در بازارهای نفتی هم عاملی برای نوسان قیمت است که سفته بازها سعی می‌کنند قیمت را در سطوحی که مد نظرشان است برسانند و مانع افزایش یا کاهش قیمت شوند.

ایسن کارشناس بازار نفت ادامه داد: از این جهت قیمت نفت را باید لحظه‌ای مورد بررسی تعیین می‌شود و شاخص‌ها و ایندکس‌ها نیز بر اساس دلار است به همین دلیل فروش نفت بدون دلار رویایی به نظر می‌رسد. محسن قمصری مدیر اسبق امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران در با اشاره به اینکه نوسان قیمت نفت عوامل مختلفی را به دنبال دارد گفت: نوسان قیمت نفت دلایل متعددی مانند نوسان تقاضا، عرضه و تغییرات هزینه‌های حمل و نقل را دارد که در کنار آن سفته بازی در بازارهای نفتی هم عاملی برای نوسان قیمت است که سفته بازها سعی می‌کنند قیمت را در سطوحی که مد نظرشان است برسانند و مانع افزایش یا کاهش قیمت شوند.

به عنوان مثال، در سال ۱۴۰۰ میزان فلرینگ شرکت‌های ملی نفت و گاز به ترتیب معادل روزانه ۸/۷ و ۴۱/۸ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با این دو شرکت، گاز مشعل پالایشگاه‌های نفت سهم اندکی داشت.

مجموع این میزان فلرینگ تقریباً برابر میزان صادرات گاز کشور یا معادل ظرفیت تولید گاز از حدود ۲ فازپارس جنوبی است.

در قانون برنامه ششم توسعه، دولت مکلف به مهار و کنترل ۹۰درصد گازهای مشعل تا اسالی پایانی برنامه شده‌است، اما طی سال‌های اجرائی این قانون، اقدامات دولت منجر به جمع‌آوری ۴۳/۱ میلیون مترمکعب در روز گاز مشعل از طریق مزایده و فروش و کاهش روزانه ۱۶۱/۰ میلیون مترمکعب گاز مشعل پالایشگاه‌های گازی شده‌است، که پیشرفت حدود ۵۵درصدی در مسیر تحقق اهداف برنامه در کاهش گازهای مشعل در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ را نشان می‌دهد، لذا با توجه به مشکلات فعلی جهت کاهش فلرینگ ازجمله عدم‌جذابیت مالی اجرائی این پروژه‌ها در مقایسه با سایر پروژه‌های شرکت‌های تابعه وزارت نفت، نبود رویکرد تنبیهی، عدم‌مشارکت موثر بخش خصوصی و نبود زیرساخت‌های مناسب، حکم قانونی در قالب برنامه هفتم توسعه ارائه شده‌است. بر اساس این حکم، با تعیین دقیق شرایط مشعل‌سازی و همچنین اتخاذ رویکرد تسویقی-تنبیهی، نظارت انگیژیستی شرکت‌های تولیدکننده-گازهای مشعل به‌گونه‌ای تغییر می‌کند که برای اجرائی طرح‌های جمع‌آوری و ساماندهی این گازها انگیزه مضاعف ایجادشده و از به‌توقعی انداختن طرح‌ها اجتناب می‌شود.

کلاف سر در گم اصلاح قیمت پتروشیمی‌ها

نمایندگان مجلس با ماده (۱۴) لایحه برنامه هفتم توسعه دربراره واریز منابع حاصل از فروش نفت و میعانات گازی به صندوق توسعه ملی برای جلوگیری از تاثیر گذاری نوسان قیمت نفت بر بودجه دولت، مخالف کردن و این ماده برای اصلاح به کمیسیون تلفیق ارجاع دادند.

به گزارش روزگار معدن به صورت دقیق‌تر قراردادهای پیشین که با نرخ پایه دلار ۲۸هزار و ۵۰۰ تومانی منعقد شده است نیاز به تعدیل دارد. همچنین دولت باید پذیرد که نرخ‌های جدید باعث افزایش قیمت نفت به ۳۵ درصدی قیمت تمام شده تولیدات خواهد شد. این موارد را می‌توان حلقه‌های پایانی مدیریت زنجیره ارزش محصولات پتروشیمیایی در فاز معاملات قلمداد کرد.

وحید جمالیزاده، کارشناس صنایع تکمیلی پتروشیمی در گفت‌وگو با «دنیایاقتصاد» به مشکلات این صنعت در حوزه صنایع تکمیلی تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن پرداخت. وی در ابتدا به مسائل مربوط به دریافت مواد اولیه پرداخت و گفت: فعالیت کارخانه ما در دوره کوتاه چندماه اخیر از طریق مواد اولیه تهیه شده در بازار آزاد صورت گرفته است و این موضوع با حدود ۶ تا ۷هزار تومان تفاوت در هر کیلو انجام می‌پذیرفت.

اما سهمیه دریافت مواد اولیه مسا از بورس کالا ۱۱هزار تن است که به تازگی اعطا شده است. ما از سال ۹۹ کارخانه را خریداری و اورهال آن تا پایان سال ۱۴۰۰ به طول انجامید.

پس از این تاریخ به دلیل هک شدن سامانه پهن یاب، اعطا و دریافت این سهمیه بورسی تا اردیبهشت امسال به تأخیر افتاد.

جمالیزاده همچنین بیان کرد، تا جایی که خبر دارم حدود ۷۰ تا ۸۰ کارگاه در کرمان برای این موضوع با مشکل دریافت مواد اولیه مواجه شده.

این کارشناس حوزه پتروشیمی یکی از مهم‌ترین مشکلات

حال حاضر محصولات پایین‌دستی را به حوزه فروش مرتبط دانست و گفت: در واقع مکانیزمی که بتوانیم از طریق آن با مشتری‌ها به صورت منظم و متداوم در ارتباط باشیم، وجود ندارد. به همین دلیل اگر مشتری‌های ما واسطه‌هایی هستند که به صورت پراکنده و دفعتی به ما مراجعه می‌کنند. مشتری‌هایی که کارخانه و تولیدی ندارند (صرف‌کننده نیستند) و به همین دلیل تقاضای واحد ضعیف و ارزان با قیمت پایین‌تر دارند.

وی با بیان اینکه در حال حاضر واحد ما با ۵۵درصد ظرفیت

انرژی

مبنای قیمت گذاری در بازار جهانی نفت دلار است

ارزایی قرار داد و عوامل تأثیرگذار در آن را شناسایی کرد.وی در رابطه با فروش نفت به صورت غیر دلاری که در دستور کار اوپک قرار گرفته است گفت: این مساله جای تأمل دارد زیرا فروش نفت به صورت غیر دلاری ایده‌ای است که مورد نظر بخشی از شرکت‌ها و کشورهای نفتی است زیرا به دنبال این هستند که خود را از اختاپوس دلار جدا کنند.

قمصری ادامه داد: برای انجام چنین اقدامی زیر ساخت‌هایی لازم است که در حال حاضر به نظر نمی‌رسد فراهم باشد که عمده ترین آن شاخص‌های تعیین قیمت نفت زیرا اکنون قیمت‌ها در بورس جهانی تعیین می‌شود و بورس‌های نفتی دنیا نیز است و نفت را بر مبنای دلار اعلام می‌کنند. به گفته مدیر پیشین امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران شاخص‌ها و ایندکس‌ها بر اساس دلار است به همین دلیل فروش نفت بدون

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در مورد وضعیت فلرینگ صنایع نفت و گاز کشور

ثروت‌سوزی یا مشعل‌سوزی؟

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

مهدی کامه‌ای

<div><div></div>دوشنبه</div>	
۱۰ مهر ۱۴۰۲	
۱۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۵	
۲۰۲۲ اکتبر	
سال ششم	
شماره ۱۱۶۲	

معامله ۲۵ هزار قرار داد آتی در بورس کال

بررسی معاملات هفتگی بازار قراردادهای آتی در بورس کالای ایران نشان می دهد ۲۵ هزار و ۵۰۶ قرارداد به ارزش ۲۷۷ میلیارد تومان در هفته نخست مهر منعقد شد.

قرارداد آتی زعفران به لحاظ حجم و صندوق طلا از نظر ارزش معاملات رتبه نخست بازار قراردادهای آتی را به دست آورد.

۲۵ هزار و ۵۰۶ قرارداد آتی به ارزش ۲۷۶ میلیارد و ۸۲۹ میلیون تومان در بازار مشتقه در هفته منتهی به ۷ مهر منعقد شد.

بیشترین سهم معاملات بازار قراردادهای آتی به لحاظ حجم و ارزش متعلق به زعفران با ۱۶ هزار و ۶۳۴ قرارداد به ارزش ۱۰۲ میلیارد و ۱۷۲ میلیون تومان برای ۳ موعد تحویلی آبان و اسفند ۱۴۰۲ و اردیبهشت ۱۴۰۳ بود.

شمش طلا نیز شاهد انعقاد یک هزار و ۲۴۹ قرارداد به ارزش ۲ میلیارد و ۱۴۹ میلیون تومان در ۴ موعد تحویل ۲۹ مهر، ۳۰ آبان، ۲۸ آذر و ۱۵ اسفند ۱۴۰۲ بود.نقره هم با انعقاد ۲۵۸ قرارداد به ارزش بیش از یک میلیارد و ۹۲ میلیون تومان در ۳ موعد تحویلی شهریور، آذر و اسفند ۱۴۰۲ روبه رو بود.

خروج فولاد و سیمان از بورس کالا بازار را متلاطم می کند

پوریا نوری؛ به گزارش روزگار معدن مجید عشقی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در برنامه صف اول شبکه خبر صداسوجما در خصوص وظایف سازمان بورس اوراق بهادار بیان کرد: سازمان بورس بر اساس ماده ۲ قانون اوراق بازار اوراق بهادار وظایفی دارد. به طور کلی هدف سازمان بورس، حمایت از حقوق سهامداران و ساماندهی، حفظ و توسعه بازار سرمایه است.

جی افروز؛ در دو سال اخیر، یکی از راهبردهای جدی ما توسعه سرمایه‌گذاری غیر مستقیم بود که در این حیطه سعی کردیم به طراحی و راه‌اندازی انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری برپرزیم- با انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری از جمله صندوق تضمین اصل سرمایه و صندوق بازنشتستگی تکمیلی و… سید ابزارهای سرمایه‌گذاری غیر مستقیم تکمیل شده؛ حدود ۵۰ درصد معاملات روزانه بازار مربوط به صندوق‌های سرمایه‌گذاری است. یعنی سهامداران به جای خرید مستقیم سهام اقدام به سرمایه‌گذاری از طریق صندوق‌ها می‌کنند.

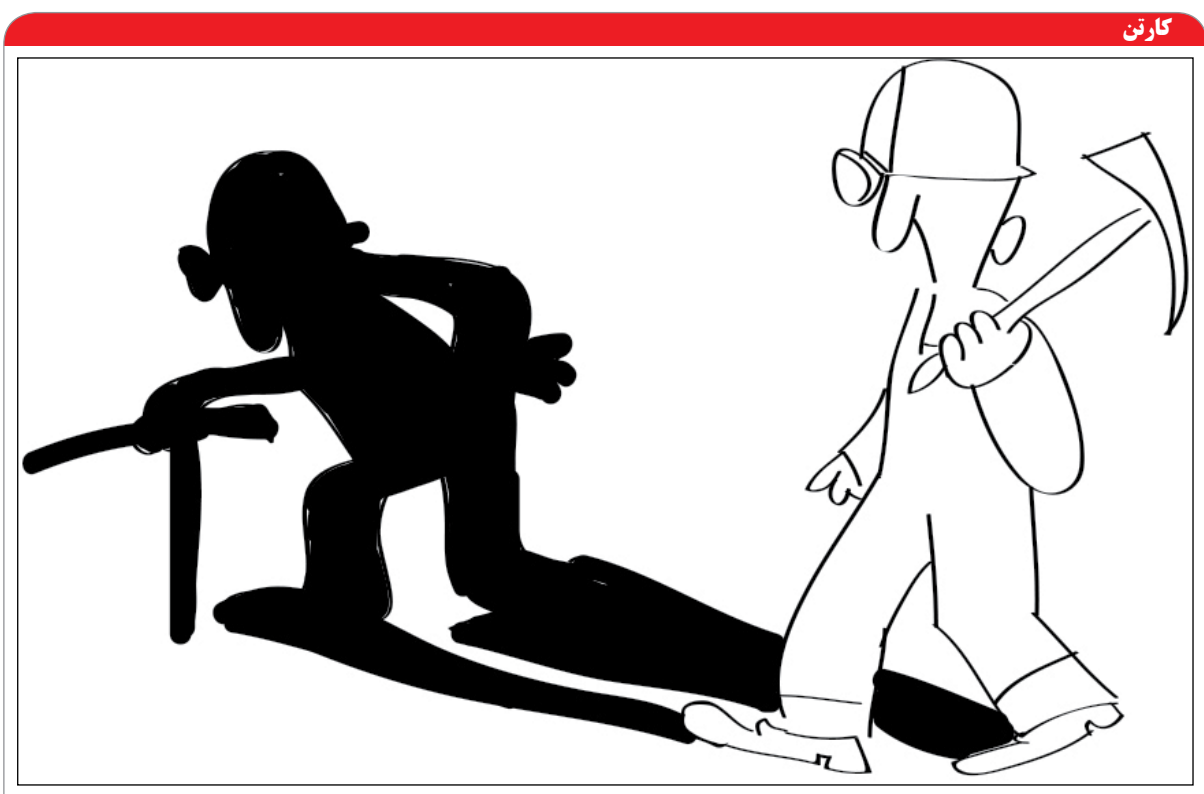
عشقی اضافه کرد: سرمایه‌گذاری غیرمستقیم مزایای زیادی دارد؛ اولین مزیت کاهش هزینه معاملات در بازار سرمایه است؛ البته که این موضوع تضاد منافی برای عده‌ای ایجاد کرده است. همچنین این اقدام باعث شده مدیران صندوق‌ها در بازار سرمایه بهتر کار کنند و غیر حرفه‌ای‌ها از طریق این صندوق‌ها در بازار سرمایه فعالیت نکنند. عده‌ای هم که از فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری ناراضی هستند عمدتا کسانی هستند که از طریق اغوای حقیقی‌ها ارتزاق می‌کردند.

عشقی در خصوص ابزارهای تامین مالی بازار مسکن اظهار کرد: یکی از ابزارها، ابزارهای سرمایه‌گذاری در بازار مسکن است. معتقدیم سهم ابزارهای تامین مالی در بازار مسکن بسیار کم‌رنگ است و باید در این حوزه بیشتر تلاش کرد. در بخش اول فعالیت‌مان، صندوق‌های املاک و مستغلات را فعال‌تر و راه‌اندازی کردیم و صندوق‌های متعددی هم در دست راه‌اندازی است. بخش دوم فعالیت ما کمک به هدایت منابع به سمت تولید مسکن است که این هدف را با ابزار سلف صندوق‌های تکمیلی، این‌ها اوراق به مراحل نهایی رسیده و نظرخواهی از تمام ذینفعان انجام شده و دستورالعمل اوراق سلف مسکن به زودی نهایی خواهد شد و از طریق این ابزار خواهیم توانست منابع را مستقیماً به سمت تولید مسکن هدایت کنیم. با توجه به مذاکراتی که با ذینفعان این حوزه و انبوه سازان داشتیم، استقبال خوبی هم از این ابزار صورت خواهد گرفت.

رئیس سازمان بورس در رابطه با پرداخت سود سهامداران از طریق سجام گفت: در دو سال گذشته تلاش شد سودی که در مجامع شرکت‌ها پرداخت می‌شود، بلا توسط سامانه سجام پرداخت گردد. تمام شرکت‌ها ملزم شدند در سال جاری سود تسامی سهامداران را بر اساس برنامه زمانبندی و از طریق سامانه سجام پرداخت کنند. بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان سود به این روش پرداخت شد. اتفاق دیگر آن بود که سالیان سال صندوق‌ها در مجامع صندوق‌سهامی بودند، اما به بهانه عدم دسترسی به مشخصات سهامداران توزیع نشده بود، به حساب سهامداران واریز شود. سال گذشته بالغ بر ۲۶ میلیون نفر سود رسوبی شرکت‌ها را دریافت کردند. امسال هم حدود ۱۲ میلیون نفر سود رسوبی دریافت کردند. شاید این سودها اعداد ناچیزی بود، اما جمع سودهای رسوبی مبلغ قابل توجهی بود که

<div><div></div>صاحب امتیاز:</div>	
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل	
<div><div></div>مدیر مسئول: مهدی نجفی</div>	
<div><div></div>سردبیر: شهریار خدمی</div>	

<div><div></div>آدرس:</div>	
تهران - خ قائم مقام فراهانی کوچه آزدگان شماره ۲۶	
<div><div></div>تلفن:۰۲۱۹۰۰۸۲۱۹(داخلی-۰۲۲۷-۱۵۶)</div>	
<div><div></div>نمابر:۰۲۱۹۰۰۸۲۱۹(داخلی-۱۰۴)</div>	

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

این مورد را به عنوان حق الناسی که به گردن شرکت‌ها بود تعیین تکلیف کردیم.

عشقی در خصوص وضعیت سهام عدالت متوفیان گفت: قوه قضاییه سرویسی در اختیار سازمان بورس اوراق بهادار قرار داده تا تقسیم قهری سهام عدالت بین وراث انجام شود. نکته اینجاست که این سرویس، سرویس اصالت حقوق انحصار وراثت است. چون این داریی‌ها قرار است بر اساس این گواهی تقسیم شود، باید به عدد و درصد تبدیل شود. ما وسواس داشتیم که تبدیل عکس گواهی انحصار وراثت به اعداد و درصدهایی که باید بین وراث تقسیم شود به نحو درستی صورت می‌گیرد. با توجه به اینکه لازم بود هم شبکه کارگزاری ما به برخی نرم‌افزرها تجهیز شود و هم می‌خواستیم از همکاری دفاتری که کارهای تخصصی دستگاه قضا را هم انجام می‌دهند، بهره بگیریم، به واسطه رفت و برگشت‌هایی که اتفاق افتاد این کار انجام نشد.

وی افزود: خوشبختانه این کار در شرکت سپرده‌گذاری مرکزی انجام شده و آموزش‌های لازم هم به شرکت‌های کارگزاری داده شده و از هفته آینده فراخوان گواهی‌ها داد که وراث متوفیان سهام عدالت به دفاتر کارگزاری مراجعه کنند و انتقال قهری انجام شود. البته با توجه به تعداد بالای فوت شده‌ها در چند سال گذشته، احتمالاً فراخوان در چند مرحله انجام خواهد شد.

رئیس سازمان بورس اوراق بهادار در خصوص صندوق‌های بازنشتستگی تکمیلی گفت: ما یک سری صندوق‌های بازنشتستگی اجباری داریم که تامین اجتماعی با سایر نهادها و دستگاه‌های اجرایی برای کارمندان و کارگران تشکیل داده‌اند؛ ولی فارغ از این صندوق‌های بازنشتستگی اجباری، ما صندوق بازنشتستگی تکمیلی تعریف کرده‌ایم که بر اساس قانون بازار اوراق بهادار تحت نظارت سازمان بورس فعالیت داشته و مقررات آنها هم توسط سازمان بورس تدوین شده است. در این صندوق‌ها، بخشی از حقوق کارمندان علاوه برمنبعی که کارفرمایی ترجیح می‌دهند برای آینده پرسنل خود کنار بگذارند، سرمایه‌گذاری خواهد شد. زمانی که کارمندان به موعد بازنشتستگی برسند این مبلغ تسویه شده و به حساب شخص واریز می‌شود. البته که این‌ها کار در ساختارهای مختلفی در بعضی شرکت‌ها و دستگاه‌ها و ارگان‌ها انجام می‌شود؛ اما بعضی از شفافیت آنها مسائلی وجود دارد و مشکلات مالیاتی دارند و… با تعریف صندوق بازنشتستگی تکمیلی در بازار سرمایه، شرایطی فراهم کردیم که با کارفرماها با منابع حاصل از کسر درصدی از حقوق پرسنل علاوه مبلنی توسط کارفرما، واحدهای این صندوق‌ها خریداری و برای بلندمدت نگهداری شود.

چشم‌انداز بورس در نیمه دوم سال ۱۴۰۲

علیرضا نجاریور، مدیر صندوق سهامی سرو با بررسی وضعیت شش ماه اخیر بورس، برآورد گروه تحلیل‌گران مشاور سرمایه‌گذاری ترنج از بازار در شش ماه پیش رو را مطرح کرده است.

نیمه دوم سال ۱۴۰۲ از راه رسیده و بسیاری از فعالان بازار سرمایه تلاش دارند با تحلیل شش ماه گذشته، برآوردی از شش ماه پیش رو داشته باشند. علیرضا نجاریور، مدیر پرتفوی صندوق سهامی سرو که از صندوق‌های زیرمجموعه شرکت مشاور سرمایه‌گذاری ترنج است، ضمن تحلیل وضعیت کلی بازار سهام، نرخ دلار و همچنین صندوق سهامی سرو، چشم‌انداز این بازارها تا پایان سال را مطرح کرده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد شش

عشقی در مورد مزیت صندوق‌های بازنشتستگی تکمیلی برای کارفرماها اظهار کرد:مهم‌ترین مزیت این صندوق‌ها برای کارفرما، نگاهداشت نیروی انسانی در شرکت‌ها و سازمان‌ها خواهد بود. استقبال بسیار خوبی از این صندوق‌ها بعمل آمده و درخواست‌های بسیار زیادی از سوی کارفرماها برای تاسیس و راه‌اندازی این صندوق‌ها داشته‌ایم. حداقل سرمایه هر صندوق بازنشتستگی تکمیلی ۵۰۰ میلیارد تومان است. ما یک سری صندوق‌های بازنشتستگی تکمیلی عمومی داریم که ممکن است ۱۰ کارفرما در این صندوق سرمایه‌گذاری کنند و هر یک حساب جداگانه داشته باشند.

عشقی در خصوص نظرات هوشمندانه و پیشگیرانه در بازار سرمایه عنوان کرد: یکی از دغدغه‌های جدی ما و راه‌ماننداری این صندوق‌ها داشته‌ایم. بدقول بودن معاملات است. ما در این دو سال سعی کردیم با استفاده از تمام اطلاعاتی که از طریق سامانه‌های اطلاعات مدیران و سامانه اطلاعات دارندگان اطلاعات نهانی کسب می‌کنیم، نظارت هوشمندی در بازار سرمایه ایجاد کنیم تا بتوانیم دستکاری در بازار را به راحتی تشخیص دهیم. رئیس سازمان بورس خبر داد: اساسی مدیران خطایی که رای قطعی برای آنها صادر شده، به زودی در سامانه سازمان بورس منتشر و افشا خواهد شد. این تخلفات مربوط به اسفند سال گذشته است.

مجدید عشقی در خصوص حمایت از افشاگران و سامانه سوت‌زنی گفت: با توجه به گسترش بازار سرمایه و ظهور بیش از ۱۰۰۰ نهاد مالی؛ بالغ بر ۷۰۰ ناشر که سهام آنها در بازار سرمایه معامله میشود؛ ارائه دهندگان خدمات به سرمایه‌گذاران و… فضای گسترده‌ای در بازار سرمایه ایجاد شده که ممکن است بعضی از ناهنجاری‌ها از چشم ناظر رسمی دور بماند. هرچند وظیفه ما این است که بتوانیم هر نوع ناهنجاری را به سرعت کشف کرده و رسیدگی کنیم؛ اما با توجه به گستردگی بازار سرمایه ممکن است برخی ناهنجاری‌ها پنهان بماند. یکی از مجاری بسیار مهم برای شناسایی ناهنجاری‌ها خود سرمایه‌گذاران، رسانه‌های حرفه‌ای بازار سرمایه و مردم هستند. ما کاتال‌های متعددی برای ایحاد این گزارش‌ها ایجاد کرده‌ایم که یکی از این کاتال‌ها، دیدبان سلسلات بازار سرمایه است. آنچه تمام گزارشات از تمام حوزه‌های بازار سرمایه شامل سامانه‌های معاملاتی، حوزه نهادهای مالی، کارگزاری‌ها، شرکت‌های سیدگردانی، ناشرانی که به هر دلیلی ممکن است تخلفات و ناهنجاری‌هایی داشته باشند و… از طریق سامانه دیده‌بان سلامت بازار سرمایه دریافت می‌شود و تاکنون موارد بسیار مفیدی از این طریق

شش ماهه آتی بازار سرمایه روشن تر خواهد بود

چشم انداز مثبتی بر شش ماهه دوم سال داریم، چرا که مصوبات وضع شده به تایید قطعی خواهند رسید و پارامترهای موثر بازارسرمایه معین خواهد شد.

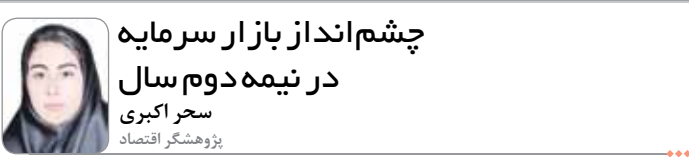
هوم عمیدی، کارشناس بازار سرمایه بیان داشت: ششش ماهه ابتدایی سال را میتوان به چند دوره تقسیم بندی کرد؛ اولین بخش را میتوانیم هفدهم اردیبهشت که نقطه پایان روند مثبتی که بازار از سال ۱۴۰۱ الی ۱۴۰۲ پیش گرفته بود، بدانیم. تصمیماتی، سخت افزایش نرخ محرک، عوارض صادراتی و سختگیری‌های بانک مرکزی، مانند ترمزی بر روند صعودی بازارسرمایه بود و مسب از دست رفتن اعتماد و اطمینان سرمایه‌گذاران شد و شده است.

به دست آمده که منجر به اقدامات اصلاحی اساسی در فرآیند ناهنجاری شده که به اصلاح ناهنجاری یا تشکیل برهنه تخلفاتی و رسیدگی و در نهایت جلوگیری از تکرار بازار بورس بر اساس سامانه دیده‌بان سلامت همان سامانه سوت‌زنی است.

رئیس سازمان بورس اوراق بهادار در خصوص تامین مالیی از طریق بازار سرمایه گفت: یکی از محورهای فعالیت بازار سرمایه و سازمان بورس، تامین مالی حوزه تولید است. در ابتدای ورود به سازمان بورس سه حوزه حمایت از حقوق سهامداران؛ ارتقای اثربخشی و کارایی نظام نظارتی در حوزه‌های مختلف و بخش سوم تسهیلگری در تامین مالی و تشکیل سرمایه و مدیریت ریسک در این حوزه تعریف شد. یکی از معضلات اصلی ما در حال حاضر در بخش اقتصادی، بحث تشکیل سرمایه است. ما باید کاری کنیم که نرخ تشکیل سرمایه افزایش یابد و بتوانیم سرمایه‌گذاری‌های بیشتری داشته باشیم. در این حوزه ما خوشبختانه ابزارهای خوبی تعریف کردیم.

عشقی بیان کرد: مسیر تامین مالی پروژه‌ها از مسیر شرکت‌های سهامی پروژه می‌گذرد. این آمادگی را داریم که به شرکت‌های بزرگ و پروژه‌های بزرگ کمک کنیم تا از این طریق تامین مالی کنند. دومین مسیر، افزایش سرمایه است. سال گذشته بالغ بر ۲۲۰ هزار میلیارد تومان از سود شرکت‌ها به حساب سرمایه شرکت‌ها منتقل شد که صرف سرمایه‌گذاری گردید. مسیر بعدی، تامین مالی جمعی است. امسال بحث تامین مالی جمعی را بطور جدی در شرکت فراپورس پیگیری می‌کنیم. تمرکز ما در این حوزه طرح‌های کوچک است. سال گذشته کلا ۱۰۹ طرح تامین مالی شده؛ امسال ۸۰ طرح تامین مالی شده و امیدواریم تا پایان سال به ۲۰۰ طرح برسیم. این‌ها تامین مالی کوتاهمدت یک ساله به میزان کمتر از ۲۵ میلیارد تومان است که برای شرکت‌های کوچک جذابیت دارد. بحث انتشار اوراق توسط بخش غیردولتی نیز تسهیل شده است. البته با توجه به سیاست‌هایی که منظور کنترل نقدینگی در کشور ما وجود دارد، نرخ تامین مالی از این روش کمی بالاست؛ اما با توجه به استقبال خوبی که در این طریق شده امیدواریم امسال در این حوزه موفق‌تر عمل کنیم.

رئیس سازمان بورس تصریح کرد: در مجموع امیدواریم امسال تا پایان سال به عددی بیش از ۷۵۰ هزار میلیارد تومان تامین مالی در بازار سرمایه برسیم. رئیس سازمان بورس در خصوص نگرانی‌های مربوط به خروج سسجیان و فولاد از بورس کالا گفت: اصولاً معامله کالاها در بورس کال بر اساس قوانین و مقرراتی بوده که دولت‌های مختلف صورت داده‌اند. بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد خروج این محصولات از بورس کالا می‌تواند بازار این محصولات را متلاطم کرده و تصمیمی در این خصوص گرفته نشده. فعلاً موضوع خروج این محصولات از بورس کالا منتفی نشده؛ البته که عده‌ای انتقاداتی به برخی از فرآیندها دارند و توصیه کردیم در جلسات کارشناسی اگر ایرادی به عرضه‌ها مطرح است مورد بررسی قرار گرفته و برطرف شود. اگر ایرادی در نحوه تعیین قیمت پایه وجود دارد نیز باید با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط گام‌ا شورای رقابت ستاد تنظیم بازار یا وزارت سمت برطرف شود. ایراداتی که مطرح می‌شود بعضاً به دلیل عدم آشنایی این دوستان با مکانیزم‌های بازار سرمایه و بورس کالاست و خروج این محصولات از بورس کالا قطعاً به التهاب بیشتر بازارها دامن خواهد زد.

چشم‌انداز بازار سرمایه در نیمه دوم سال

سحر اکبری پژوهشگر اقتصاد

دو رویکرد تحلیلی بنیادی و تکنیکال که به‌صورت گسترده برای یافتن فرصت‌های سرمایه‌گذاری در انواع دارایی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند، می‌توانند تحلیلگران را در تحلیل روند کلی بازار سهام نیز یاری کنند.

تحلیل تکنیکال، روشی شهودی برای پیش‌بینی آینده قیمت‌ها و اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری است که تنها با اتکا بر قیمت‌های گذشته بازار و حجم معاملات این هدف را دنبال می‌کند. اما تحلیل موسوم به تحلیل میان‌بازاری (Intermarket Analysis) که با استفاده از تحلیل تکنیکال به بررسی نسبت (Ratio) قیمت‌ها، نرخ‌ها و شاخص‌ها با یکدیگر و همبستگی میان آنها می‌پردازد، تلاش می‌کند علاوه بر تحلیل بازار سهام به‌صورت مجرد، تاثیر سایر بازارها بر این بازار را نیز ارزیابی کند. در تحلیل بنیادی، تحلیلگر تلاش می‌کند با بررسی صورت‌های مالی شرکت، سود شرکت در سال مالی پیش‌رو را بر مبنای فروضی مشخص پیش‌بینی کند.

همچنین با محاسبه نسبت‌هایی نظیر قیمت به سود (P/ E) یا استفاده از سایر روش‌های ارزش‌گذاری، به تخمین ارزش ذاتی سهم بپردازد. تخمین کل سود آتی بازار و نیز محاسبه همین نسبت‌ها برای آن می‌تواند به تحلیلگران در پیش‌بینی روند کلی بازار در آینده کمک کند. در این نوشتار اما، تلاش می‌شود تا ورای تحلیل‌های مذکور، به واکوی عوامل موثر بر بازار سرمایه از منظر اقتصاد کلان پرداخته شود. از میان انبوه متغیرهای کلان اقتصادی، نرخ ارز شاید مهم‌ترین عامل محرک بازار سرمایه طی سال‌های اخیر بوده که پس از هربار جش، با وقفه زمانی موجب رشد این بازار شده است. از این‌رو، برای مشخص شدن چارچوب بحث، نقطه عزیمت را بررسی عوامل موثر بر نرخ ارز در نیمه دوم سال‌جاری قرار داده و از این منظر مسیره‌های احتمالی پیش‌روی بازار سرمایه در افق زمانی مذکور را بررسی خواهیم کرد. در بررسی متغیرهای اثرگذار بر نرخ ارز می‌توان این عوامل را به دو دسته داخلی و خارجی تفکیک کرد. متغیرهایی نظیر نرخ بهره، نرخ رشد نقدینگی و نرخ تورم را می‌توان از جمله عوامل داخلی دانست و صادرات به‌عنوان مجرای اصلی ورود ارز به کشور را عامل خارجی در نظر گرفت.

علت اینکه چرا در این نوشتار صادرات را عامل خارجی در نظر می‌گیریم، ترکیب سبب صادراتی کشور است که عمده آن را نفت و محصولات مشتقه از آن، مواد معدنی و محصولات فلزی تشکیل می‌دهند.

به عبارت دقیق‌تر، صادرات این محصولات بیش از هر چیز از وضعیت تقاضای خارجی و سطح قیمت این محصولات در بازار جهانی متاثر می‌شوند و عوامل داخلی عمدتاً از سیاست‌های پولی بانک مرکزی تاثیر می‌پذیرند.

براساس آخرین گزارش کل‌های پولی کشور که مربوط به ماه فروردین سال‌جاری است، نرخ رشد نقطه به نقطه پایه پولی به سطح بی‌سابقه ۴۵درصد رسیده است. اگرچه رویکرد انقباضی بانک مرکزی برای مهار تورم در سال‌جاری با استناد به سخنان رئیس کل بانک مرکزی، کاهش نرخ رشد نقدینگی را به همراه داشته؛ اما واگرایی آن با رشد پایه پولی می‌تواند در آینده مخاطراتی به همراه داشته باشد. براساس صحبت‌های مقامات بانک مرکزی، نرخ رشد پایه‌پولیی در مردادماه به ۴۱درصد رسیده و این افزایش‌ها در پایه پولی نه به معنای تزریق برون‌زای پول به اقتصاد که به واسطه افزایش نسبت سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی بوده است. بنابراین می‌توان اینگونه برداشت کرد که کاهش رشد نقدینگی صرفاً به دلیل کاهش ضریب فزاینده پولی بوده است.

در خصوص صادرات و عوامل موثر بر آن، همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد، ترکیب سبب صادراتی از یکسو و مقاصد صادراتی از سوی دیگر نقش تعیین‌کننده‌ای در تعیین درآمدهای ارزی کشور خواهند داشت.

چین به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده جهان، مهم‌ترین مقصد صادراتی ایران محسوب می‌شود. چین مشتری حدود یک‌پنجم نفت، نیمی از مس، نیکل و روی و بیش از ۶۰درصد سنگ‌آهن تولیدی در جهان است.

در معرض ورشکستگی قرار گرفتن شرکت‌های بزرگ املاک و مستغلات چین در ماه‌های اخیر، از مهم‌ترین چالش‌های اقتصاد چین به شمار می‌رود، چراکه بیش از ۲۵درصد اقتصاد این کشور به بخش املاک و مستغلات وابسته است.

براساس داده‌های منتشرشده از اقتصاد چین تا ماه ژوئیه، کاهش همزمان صادرات و واردات این کشور از ضعف تقاضای داخلی و نیز ضعف تقاضای جهانی برای محصولات ساخت چین حکایت دارد. از سوی دیگر، داده‌ها نشان می‌دهند که اقتصاد چین در ماه ژوئیه تورم منفی (Deflation) را تجربه کرده است که تداوم آن می‌تواند به افزایش نرخ بیکاری و کاهش رشد تولید منجر شود. افزایش شش جمعیت مشکل دیگری که چین در حال حاضر با آن دست و پنجه نرم می‌کند، نیروی کار جوان و ارزان که در دهه ۹۰ میلادی اصلی‌ترین موتور محرک اقتصاد چین برای تجربه نرخ‌های بالای رشد اقتصادی بود، امروز به عامل نگران‌کننده در مسیر رشد اقتصادی بدل شده است. سطح بالای بدهی‌های عمومی و خصوصی، کاهش بی‌سابقه یوان در برابر دلار از سال۲۰۰۸ و افزایش نرخ بیکاری جوانان به بالای ۲۱درصد از دیگر مشکلات اقتصاد چین محسوب می‌شوند. با این توضیحات، در ادامه به سناریوهای پیش‌روی نرخ ارز و متعاقبا وضعیت احتمالی بازار سرمایه در ۶ماه پیش‌رو خواهیم پرداخت.

سناریوی اول

با توجه به تلاش بانک خلق چین برای برای تحریک تقاضا از طریق اتخاذ سیاست‌های انبساطی، تورم ماه اوت به ۱/۱ درصد افزایش یافته و به‌طور موقت اثر شرایط تورم منفی فاصله گرفته است. همچنین با افزایش تقاضای این کشور از یکسو و کاهش تولید روسیه و عربستان از سوی دیگر، قیمت نفت به بیش از ۹۰دلار در هر بشکه افزایش یافت. در صورت تداوم این روند، افزایش تقاضای چین و متعاقبا افزایش قیمت کامودیتی‌ها می‌تواند به افزایش درآمدهای ارزی ایران نیز منجر شود. با افزایش درآمدهای ارزی، دولت با خیال راحت‌تری می‌توان تامین مسارف بوجه پرداخته و با نیاز کمتر به استقراض از بانک مرزکی، می‌تواند به سیاست‌های پولی انقباضی خود ادامه دهد. در این صورت، به شرط کاهش سرعت خروج سرمایه، می‌توان انتظار داشت که تا انتهای سال دست‌کم شاهد جهش‌های چشمگیر در نرخ ارز نبوده و بنابراین از این منظر نیز می‌توانیم رشد خاصی برای کلیت بازار سرمایه متصور باشیم. اما به‌واسطه افزایش قیمت‌های جهانی می‌توان افزایش صادرات و سودآوری را برای برخی صنایع صادراتی و کامودیتی محور پیش‌بینی کرد.

سناریوی دوم

در صورتی‌که تلاش‌های بانک خلق چین، تنها در نقش یک مسکن مقطعی ظاهر شده و موفقیت‌آمیز نباشد، احتمالاً شاهد کاهش تقاضای این کشور و تشدید رکود در دومین اقتصاد بزرگ جهان باشیم. در این صورت، این احتمال وجود دارد که مطابق تجربیات گذشته، چین با اتخاذ سیاست دامپینگ در سطح بازار جهانی، موجب کاهش قیمت کامودیتی‌ها شده و اقتصاد ایران هم با کاهش تقاضا برای محصولات صادراتی خود مواجه شده و هم از مح افت قیمت‌های جهانی، با کاهش درآمدهای ارزی روبه‌رو شود. در این صورت می‌توان انتظار داشت که دولت با کاهش ورود ارز، دست از سیاست‌های پولی انقباضی برداشته و این عورت سیاق سال‌های گذشته به استقرار از بانک مرکزی روی بیاورد. در چنین شرایطی، کاهش ورود ارز از یکسو و افزایش انتظارات تورمی جامعه از سوی دیگر می‌تواند به افزایش نرخ ارز دامن زده و از این رهگذر پس از مدتی شاهد رشد بازار سرمایه باشیم.

براساس مدل ساده‌ای که ارائه شد، نرخ ارز به عنوان موتور اصلی محرک رشد بازار سرمایه در نظر گرفته شده و دو عامل مهم تاثیرگذار بر آن، سیاست‌های پولی بانک مرکزی و وضعیت اقتصادی چین در نظر گرفته شد. بر این اساس، با توجه به دلایل مطرح‌شده، نزده‌های متعددی می‌توانند بر نرخ ارز اثر بگذارند که برای پیش‌بینی روند آتی بازار سرمایه، رهگیری داده‌های مربوط به کل‌های پولی کشور و نیز وضعیت اقتصاد چین با توجه به داده‌های اقتصادی منتشرشده، از اهمیت بسزایی برخوردار خواهد بود.

دنیای روزگار

شش‌باریوم در حال نزدیک شدن به یک نقطه عطف بزرگ!

شبکه لایه دوم شش‌باریوم (Shibarium) که کمتر از یک ماه از راه‌اندازی کامل آن می‌گذرد، به سرعت در حال نزدیک شدن به یک نقطه عطف بزرگ است.

بر اساس داده‌های به دست آمده از ShibariumScan، شش‌باریوم اکنون کمتر از ۱۰۰ هزار تراکنش تا رسیدن به یک شاهکار قابل توجه، یعنی ۳ میلیون تراکنش تکمیل‌شده، فاصله دارد. شگفت‌انگیزتر این است که شش‌باریوم قبلاً شاهد ۳.۱۱۲ میلیون تراکنش از طریق شبکه خود بوده است که نشان‌دهنده موفقیت چشمگیری است که از اواخر ماه اوت به دست آورده است. با میانگین تقریباً ۱۸۰۰۰ تراکنش روزانه، پیش‌بینی می‌شود که بلاکچین SHIB در هفته آینده به این نقطه عطف برسد.

این موفقیت گویای قدرت این پروژه است که در این مسیر شگفتی‌های زیادی داشته است. یکی از عوامل کلیدی کمک‌کننده به این دستاورد، بدون شک جامعه قوی شیب‌اینو است.

در حال حاضر، شش‌باریوم دارای ارزش کل قفل شده (TVL) حدوداً ۶۵۰ هزار دلار است که نشان‌دهنده اعتماد و حمایتی است که دریافت کرده است.

تعداد آدرس‌های این پلتفرم به ۱.۲۵۱ میلیون نفر افزایش یافته، در حالی که تقریباً ۹۰۰ هزار بلاک در حال حاضر تولید شده است. علاوه بر این، در حال حاضر ۱۰۶۲۹ قرارداد در شبکه شش‌باریوم مستقر شده و یک اکوسیستم رو به‌رشد است. این نقطه عطف قریب‌الوقوع، نه تنها انعطاف‌پذیری شش‌باریوم بلکه، پتانسیل آن برای رشد و پذیرش بیشتر را نشان می‌دهد.